

Αρχική σελίδα>Δικαστικές διαδικασίες>Βιντεοδιάσκεψη>Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη

Το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο για αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΔΔ-αστικές υποθέσεις) έχει εκδώσει σειρά ενημερωτικών δελτίων που παρέχουν πρακτικές πληροφορίες για τους κανόνες, τις διαδικασίες και τα τεχνικά μέσα που απαιτούνται για τη διεξαγωγή τηλεδιάσκεψης μεταξύ δικαστηρίων διαφορετικών χωρών της ΕΕ.

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/1783 (αναδιτύπωση), που καλύπτει τη συνεργασία μεταξύ δικαστηρίων διαφορετικών χωρών της ΕΕ κατά τη **διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις**, παρέχει ένα γενικό νομικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή αποδείξεων σε άλλη χώρα από εκείνη του δικαστηρίου. Ο εν λόγω κανονισμός αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 του Συμβουλίου και τίθεται σε εφαρμογή την 1η Ιουλίου 2022. Ο νέος κανονισμός αποσαφηνίζει τον τρόπο διεξαγωγής αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνιών και καθιερώνει, στο παράρτημα Ι, το έντυπο ΙΔ για την ανταλλαγή των σχετικών τεχνικών πληροφοριών. Το έντυπο Ν χρησιμοποιείται τόσο για την υποβολή παραγγελίας διεξαγωγής αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης όσο και για την παροχή θετικής απάντησης σε τέτοια παραγγελία. Ωστόσο, κάθε χώρα της ΕΕ έχει τους δικούς της οικονομικούς κανόνες στον τομέα αυτό και, κατά συνέπεια, οι λεπτομέρειες της διαδικασίας διαφέρουν ανάλογα με το δικαίωμα της χώρας που λαμβάνει το αίτημα για συνεργασία.

Για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών αρχών διαφορετικών χωρών της ΕΕ και της πλήρους αξιοποίησης της βιντεοδιάσκεψης για τη διεξαγωγή αποδείξεων σε άλλη χώρα της ΕΕ, το **Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο για αστικές και εμπορικές υποθέσεις** (ΕΔΔ-αστικές υποθέσεις) έχει εκδώσει σειρά **ενημερωτικών δελτίων**. Τα δελτία αυτά παρέχουν πρακτικές πληροφορίες όσον αφορά τους κανόνες, τις διαδικασίες και τις τεχνικές εγκαταστάσεις σε διάφορες χώρες της ΕΕ.

Επιλέξτε τη σημαία της αντίστοιχης χώρας για να λάβετε λεπτομερείς πληροφορίες για τη χώρα αυτή.

Σύνδεσμος

Απόκτηση αποδείξεων - κοινοποιήσεις των κρατών μελών και ένα εργαλείο αναζήτησης για τον εντοπισμό των αρμόδιων δικαστηρίων/αρχών

Τελευταία επικαιροποίηση: 03/04/2024

Για τη διαχείριση αυτής της ιστοσελίδας υπεύθυνη είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα σελίδα δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείσθε να συμβουλευθείτε την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου σχετικά με το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπει τις σελίδες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Τσεχία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιος είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Κατόπιν τροποποίησης του νόμου αριθ. 99/1963 [Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας (*občanský soudní řád*), όπως έχει τροποποιηθεί], με ισχύ από τον Σεπτέμβριο του 2017, η χρήση εξοπλισμού βιντεοδιάσκεψης σε αστικές υποθέσεις διέπεται απευθείας από τον εν λόγω νόμο. Το άρθρο 102α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζει ρητά ότι το δικαστήριο μπορεί να εκτελεί εργασίες χρησιμοποιώντας εξοπλισμό βιντεοδιάσκεψης κατόπιν αιτήματος διαδίκου ή όταν αυτό κρίνεται χρήσιμο. Η βιντεοδιάσκεψη μπορεί να χρησιμοποιείται ιδίως προκειμένου να καθιστάται δυνατή η παρουσία διαδίκου ή διερμηγέα κατά τη διάρκεια επ' ακροατηρίου συζήτησης ή για την εξέταση μάρτυρα, πραγματογνώμονα ή διαδίκου.

Το θέμα ρυθμίζεται περαιτέρω στο άρθρο 10α της οδηγίας αριθ. 505/2001 του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την έκδοση εσωτερικών και διοικητικών κανόνων για τα τοπικά, περιφερειακά και ανώτατα δικαστήρια.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Ο νόμος προβλέπει ρητά την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνώμων και διαδίκων. Ωστόσο, δεν περιορίζει εκ των προτέρων με κανέναν τρόπο τις κατηγορίες των προσώπων που μπορούν να εξεταστούν. Είναι δυνατόν να συνδέονται σε επ' ακροατηρίου συζήτηση άλλα πρόσωπα μέσω βιντεοδιάσκεψης, π.χ. διερμηγείς. Όρια στη χρήση της βιντεοδιάσκεψης θέτει η τυχόν μη χρησιμότητά της, ενώ η χρήση βιντεοδιάσκεψης μπορεί επίσης να περιοριστεί κατόπιν αιτήματος διαδίκου.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Δεν υπάρχουν γενικοί περιορισμοί στο κείμενο του νόμου. Ωστόσο, περιορισμοί μπορεί να απορρέουν από τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης (τεχνική εφικτότητα κ.λπ.).

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Αν ο προεδρεύων δικαστής (μονομελής σύνθεση) εκτελεί εργασίες μέσω βιντεοδιάσκεψης, στην κλήτευση πρέπει επίσης να αναφέρονται ο τόπος και η ώρα της βιντεοδιάσκεψης. Ως εκ τούτου, δεν αποκλείεται η χρήση οποιουδήποτε κατάλληλου χώρου, π.χ. χώρων στους οποίους βρίσκονται οι πραγματογνώμονες ή οι μάρτυρες (όπως νοσοκομεία ή εργαστήρια).

Ωστόσο, είναι σημαντικό οι υπάλληλοι του δικαστηρίου στους οποίους έχει αναθέσει ο προεδρεύων δικαστής (μονομελής σύνθεση) τα εν λόγω καθήκοντα να επαληθεύουν την ταυτότητα του προσώπου το οποίο αφορά το συγκεκριμένο καθήκον. Προβλέπεται ότι ένα πρόσωπο εξετάζεται συνήθως στο δικαστήριο, στη φυλακή ή σε εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Ο νόμος ορίζει ότι κάθε φορά που εκτελείται εργασία μέσω βιντεοδιάσκεψης, αυτή πρέπει να βιντεοσκοπείται. Αν μαζί με τη βιντεοσκόπηση τηρούνται και πρακτικά, το πρόσωπο το οποίο αφορά η εργασία δεν υποχρεούται να υπογράψει τα πρακτικά.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Αν ο μάρτυρας δεν ομιλεί τη γλώσσα της διαδικασίας, δικαιούται διερμηγέα σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 4 του συνταγματικού νόμου αριθ. 2/1993, Χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών (*Listina základních práv a svobod*). Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το δικαστήριο πρέπει να διορίσει διερμηγέα για κάθε διάδικο του οποίου η πρώτη γλώσσα δεν είναι τα τσεχικά, όταν παραστεί ανάγκη στη διαδικασία.

7 Εάν απαιτούνται διερμηγείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφοι 1 και 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το δικαστήριο υποχρεούται να παρέχει στους διαδίκους ίσες ευκαιρίες να ασκούν τα δικαιώματά τους και υποχρεούται να διορίσει διερμηνέα για κάθε διάδικο του οποίου η πρώτη γλώσσα δεν είναι τα τσεχικά, όταν παραστεί ανάγκη στη διαδικασία.

Μπορεί να προβλεφθεί η παρουσία διερμηνέα μέσω εξοπλισμού βιντεοδιάσκεψης. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται ο διερμηνέας να βρίσκεται στον ίδιο τόπο με το εξεταζόμενο πρόσωπο.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Το δικαστήριο κλητεύει ένα πρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 51 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο εν λόγω νόμος ή η ειδική για την κλήτευση νομοθεσία απαιτεί περαιτέρω πληροφορίες, η κλήτευση πρέπει να περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες: την ονομασία της υπόθεσης στην οποία κλητεύεται το πρόσωπο, το αντικείμενο, τον τόπο και την ώρα έναρξης της δικαστικής διαδικασίας, τον λόγο της κλήτευσης, τον ρόλο του κλητευόμενου στη διαδικασία, τις υποχρεώσεις του κλητευόμενου και, κατά περίπτωση, την προβλεπόμενη διάρκεια της διαδικασίας. Αν στην ακρόαση χρησιμοποιείται εξοπλισμός βιντεοδιάσκεψης, ο κλητευόμενος ενημερώνεται για τον χρόνο και τον τόπο παρουσίας τους.

Η κλήτευση μπορεί να πραγματοποιείται είτε εγγράφως είτε ηλεκτρονικά και, σε επείγουσες περιπτώσεις, τηλεφωνικά ή με τηλεομοιοτυπία.

Αν ο μάρτυρας ή ο πραγματογνώμονας πρέπει να εξεταστεί μέσω βιντεοδιάσκεψης και το πρόσωπο που θα εξεταστεί καλείται να παρουσιαστεί σε περιφέρεια που υπάγεται σε άλλο δικαστήριο, το εν λόγω δικαστήριο θα είναι αρμόδιο για την κλήτευση το αιτούν δικαστήριο θα ζητήσει από το άλλο δικαστήριο την εκτέλεση αυτής της εργασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η κλήτευση των διαδίκων πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε αυτοί να έχουν στη διάθεσή τους επαρκή χρόνο προετοιμασίας γενικά, ο εν λόγω χρόνος είναι τουλάχιστον 10 ημέρες πριν από την ημερομηνία της ακρόασης, εκτός αν έχει διεξαχθεί προπαρασκευαστική ακρόαση.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Η χρήση βιντεοδιάσκεψης συνεπάγεται δαπάνες μεταφοράς δεδομένων. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να καλύπτονται από το αιτούν δικαστήριο που αποφάσισε τη βιντεοδιάσκεψη.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, κάθε φυσικό πρόσωπο που δεν είναι διάδικος υποχρεούται να παρίσταται στο δικαστήριο όταν κλητεύεται και να καταθέτει τη μαρτυρία του. Ο μάρτυρας μπορεί να αρνηθεί να καταθέσει μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες η κατάθεση θα συνεπαγόταν τον κίνδυνο ποινικής δίωξης του μάρτυρα ή συγγενών του. Οι μάρτυρες ενημερώνονται πάντοτε πριν από την ακρόαση για τη σημασία της κατάθεσής τους, τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους και τις ποινικές συνέπειες ψευδούς κατάθεσης.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Κατά την έναρξη της ακρόασης το δικαστήριο υποχρεούται, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, να επαληθεύει την ταυτότητα του μάρτυρα. Αυτό επιτυγχάνεται συνήθως με την απαίτηση προσκόμισης δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου.

Όταν η εξέταση διενεργείται με τη χρήση εξοπλισμού βιντεοδιάσκεψης, ο υπάλληλος του δικαστηρίου στον οποίο έχει αναθέσει ο προεδρεύων δικαστής (μονομελής σύνθεση) την εκτέλεση αυτού του καθήκοντος πρέπει να επαληθεύει την ταυτότητα του προσώπου που πρόκειται να εξεταστεί με τη χρήση εξοπλισμού βιντεοδιάσκεψης. Με τη συγκατάθεση του προεδρεύοντος δικαστή (μονομελής σύνθεση), το πρόσωπο που επαληθεύει την ταυτότητα στον τόπο στον οποίο διενεργείται η εξέταση μπορεί επίσης να είναι υπάλληλος του δικαστηρίου ή του σωφρονιστικού ιδρύματος, υπό την προϋπόθεση ότι του έχει ανατεθεί αυτό το καθήκον.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 2 του νόμου αριθ. 91/2012 σχετικά με το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, οι μάρτυρες, οι πραγματογνώμονες και οι διάδικοι μπορούν —εφόσον ζητηθεί από αρχή άλλης χώρας— να καταθέσουν ενόρκως. Για τους μάρτυρες και τους διαδίκους, ο όρκος έχει ως εξής: «Ορκίζομαι στην τιμή μου ότι θα απαντήσω σε κάθε ερώτηση του δικαστηρίου πλήρως και ειλικρινά και ότι δεν θα αποκρύψω τίποτα». Για τους πραγματογνώμονες, ο όρκος έχει ως εξής: «Ορκίζομαι στην τιμή μου ότι η γνωμοδότησή μου θα είναι σύμφωνα με όσα γνωρίζω και πιστεύω». Αν ο όρκος δίνεται εκ των υστέρων, η διατύπωση του όρκου τροποποιείται αναλόγως.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Ειδικές ρυθμίσεις συμφωνούνται κατά την προετοιμασία της βιντεοδιάσκεψης και βασίζονται στις ανάγκες του αιτούντος και του εκτελούντος δικαστηρίου.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Ειδικές ρυθμίσεις συμφωνούνται κατά την προετοιμασία της βιντεοδιάσκεψης και βασίζονται στις ανάγκες του αιτούντος και του εκτελούντος δικαστηρίου.

Τελευταία επικαιροποίηση: 19/09/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Ελλάδα

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Ναι, είναι δυνατή και στις δύο περιπτώσεις. Η εν λόγω διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης γίνεται, κατ' άρθρο 12 παρ. 2 του Κανονισμού 1783/2020, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του δικαστηρίου εκτέλεσης (στην Ελλάδα, ΠΔ 142/2013 και άρθρο 393 παρ. 3 ΚΠολΔ), ενώ, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την εκτέλεση της παραγγελίας κατά έναν ειδικό τύπο, ο οποίος προβλέπεται από το εθνικό δίκαιό του, το δε δικαστήριο εκτέλεσης εκτελεί την παραγγελία σύμφωνα με την ειδική διαδικασία, εκτός εάν αυτό δεν συνάδει προς το εθνικό δίκαιό του ή δεν είναι σε θέση να το πράξει λόγω μειζόνων πρακτικών δυσκολιών.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Δεν υπάρχουν περιορισμοί. Όλοι οι συμμετέχοντες στη δίκη μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Δεν υπάρχουν περιορισμοί, πλην της καταγραφής της βιντεοδιάσκεψης με εικόνα (άρθρο 2 παρ. 3 ΠΔ 142/2013).

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;
Η εξέταση μπορεί να γίνει σε κατάλληλα διαμορφωμένη αίθουσα ακροατηρίου ή αίθουσα γραφείου δικαστηρίου, η οποία έχει πιστοποιηθεί με απόφαση του Προϊσταμένου του Δικαστηρίου που κοινοποιείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης ή αίθουσα ελληνικής προξενικής αρχής στο εξωτερικό.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Επιτρέπεται και είναι διαθέσιμη η καταγραφή ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, με ήχο και όχι με εικόνα και τηρούνται πρακτικά τηλεοπτικής συνεδρίασης από τον Γραμματέα του Δικαστηρίου ή της ελληνικής προξενικής αρχής στο εξωτερικό.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

α) Η διαδικασία γίνεται στην ελληνική γλώσσα και, εφόσον είναι απαραίτητο, με την παρουσία διερμηνέα. β) η διαδικασία γίνεται στη γλώσσα του αιτούντος δικαστηρίου, με ταυτόχρονη μετάφραση στα ελληνικά από διερμηνέα.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Κάθε διάδικος φροντίζει για την εξεύρεση διερμηνέα και την παροχή αμοιβής του, εφόσον ο μάρτυρας ή ο διάδικος ή ο πραγματογνώμονας που προτείνεται προς εξέταση και θα καταθέσει μέσω βιντεοδιάσκεψης δεν ομιλεί την ελληνική γλώσσα. Οι διερμηνείς πρέπει να βρίσκονται στην ίδια αίθουσα με τον Δικαστή, που διευθύνει τη διαδικασία της βιντεοδιάσκεψης ή με τον επικεφαλής της ελληνικής προξενικής αρχής στο εξωτερικό.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Και στις δύο περιπτώσεις, οι λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής της ακρόασης καθορίζονται μετά από συνεννόηση των αρμόδιων δικαστών του αιτούντος δικαστηρίου και του δικαστηρίου εκτέλεσης, με κάθε πρόσφορο μέσο επικοινωνίας, όπως τηλέφωνο, ηλεκτρονικό μήνυμα και τηλεμοιροτυπία.

Οι επαφές για τα πρακτικά θέματα που αφορούν τον προγραμματισμό και τη διενέργεια της τηλεοπτικής συνεδρίασης γίνονται με την επιμέλεια των αρμοδίων υπαλλήλων των δικαστηρίων, επίσης, με κάθε πρόσφορο μέσο, υπό την εποπτεία των παραπάνω αρμόδιων δικαστών.

Στα πλαίσια της παραπάνω αναφερόμενης συνεννόησης των αρμόδιων δικαστών, ο δικαστής του δικαστηρίου εκτέλεσης ενημερώνει το προς εξέταση πρόσωπο σχετικά με το χρόνο και τον τόπο εξέτασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του δικαίου του τόπου εκτέλεσης, σε κατάλληλο χρονικό διάστημα, έτσι, ώστε η εξέταση να καθίσταται εφικτή.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Κάθε διάδικος φροντίζει για την εξεύρεση διερμηνέα και την παροχή αμοιβής του, εφόσον ο μάρτυρας ή ο διάδικος ή ο πραγματογνώμονας που προτείνει προς εξέταση και θα καταθέσει μέσω βιντεοδιάσκεψης δεν ομιλεί την ελληνική γλώσσα. Η αμοιβή καταβάλλεται απευθείας από τον διάδικο στον διερμηνέα.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Ενημερώνεται σχετικά από το τον αρμόδιο δικαστή του δικαστηρίου εκτέλεσης.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Ο Δικαστής, που διευθύνει τη συζήτηση, ελέγχει την ταυτότητα του προσώπου που θα εξετασθεί. Για την ταυτοποίηση του προσώπου στην απομακρυσμένη αίθουσα ο Δικαστής επικουρείται από τον Γραμματέα ή το εξουσιοδοτημένο, από τον Πρόξeno, άτομο του απομακρυσμένου τόπου.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Ο εξεταζόμενος μάρτυρας, πραγματογνώμονας κ.λπ. ερωτάται από τον Δικαστή που διευθύνει τη συζήτηση εάν θέλει να δώσει θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο. Το ίδιο και ο διερμηνέας, πριν αναλάβει τα καθήκοντά του στη διαδικασία.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Προβλέπεται η παρουσία των αρμοδίων υπαλλήλων του Δικαστηρίου πριν και κατά τη διάρκεια της βιντεοδιάσκεψης.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Ουδενμία.

Τελευταία επικαιροποίηση: 17/01/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [es](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Ισπανία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με δύο τρόπους.

Κανονιστικές ρυθμίσεις:

άρθρο 177 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (Ley de Enjuiciamiento Civil - LEC), στο οποίο παραπέμπει ο νόμος 29/2015, της 30ής Ιουλίου 2015, για τη διεθνή δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις

άρθρο 229 του οργανικού νόμου για τη δικαστική εξουσία (Ley Orgánica del Poder judicial - LOPJ) όσον αφορά τη διεξαγωγή της τηλεδιάσκεψης Το άρθρο 3 του LOPJ επιτρέπει τις δηλώσεις, τις ακροάσεις, τη διεξαγωγή αποδείξεων, την εξέταση μαρτύρων κατ' αντιπαράσταση, τις εξετάσεις, τις εκθέσεις, την επικύρωση γνωμοδοτήσεων πραγματογνωμόνων και τις επ' ακροατηρίου συζητήσεις μέσω τηλεδιάσκεψης, παρουσία του δικαστή ή στο δικαστήριο, με παρουσία ή παρέμβαση των διαδίκων, εφόσον απαιτείται, εξασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση ότι κάθε διάδικος έχει τη δυνατότητα να αντιταχθεί στα στοιχεία του άλλου διαδίκου και διαφυλάσσοντας το δικαίωμα άμυνας σε δημόσια ακρόαση, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων. κανονισμός 1/2018 για τη διεθνή δικαστική συνδρομή και τα δίκτυα διεθνούς δικαστικής συνεργασίας.

Περιπτώσεις κατά τις οποίες η Ισπανία ζητά τη συνεργασία αλλοδαπής αρχής

Στις περιπτώσεις αυτές, ο νόμος 29/2015 είναι επικουρικός σύμφωνα με την αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, η οποία δίνει προτεραιότητα, στον τομέα αυτόν, στην εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών συνθηκών και συμβάσεων στις οποίες η Ισπανία είναι συμβαλλόμενο μέρος. Στον τομέα της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, οι ισπανικές αρχές μπορούν να συνεργάζονται με αλλοδαπές αρχές. Μολονότι δεν απαιτείται αμοιβαιότητα, η κυβέρνηση μπορεί, με βασιλικό διάταγμα, να ορίσει ότι οι αρχές δεν θα συνεργαστούν με τις αρχές του ξένου κράτους αν υπάρχει επανειλημμένη άρνηση συνεργασίας ή νομική απαγόρευση για την παροχή συνεργασίας εκ μέρους των αρχών του κράτους αυτού.

Περιπτώσεις στις οποίες τα ισπανικά δικαστήρια μπορούν να θεσπίσουν διαδικασίες άμεσης δικαστικής επικοινωνίας

Τηρούνται πάντα οι κανόνες δικαίου που ισχύουν σε κάθε κράτος. Άμεση δικαστική επικοινωνία είναι η επικοινωνία που πραγματοποιείται μεταξύ εθνικών και αλλοδαπών δικαστηρίων χωρίς μεσάζοντα. Η εν λόγω επικοινωνία δεν επηρεάζει και δεν θίγει την ανεξαρτησία των εμπλεκόμενων δικαστηρίων ούτε τα δικαιώματα υπεράσπισης των διαδίκων.

Τα ισπανικά δικαστήρια απορρίπτουν αιτήματα για διεθνή δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις, εάν:

- α) ο στόχος ή ο σκοπός της συνεργασίας που ζητείται αντίκειται στη δημόσια τάξη,
- β) η διαδικασία η οποία οδήγησε στο αίτημα συνεργασίας εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των ισπανικών δικαστηρίων,
- γ) το περιεχόμενο της προβλεπόμενης πράξης δεν αντιστοιχεί στις αρμοδιότητες του ισπανικού δικαστηρίου εκτέλεσης. Όπου ενδείκνυται, το δικαστήριο είναι δυνατόν να στείλει το αίτημα στην αρμόδια αρχή και να ενημερώσει σχετικά την αιτούσα αρχή,
- δ) το αίτημα διεθνούς συνεργασίας δεν πληροί το περιεχόμενο και τις ελάχιστες απαιτήσεις που απαιτούνται από τον νόμο 29/2015 προκειμένου να διεκπεραιωθεί,
- ε) όταν η κυβέρνηση θεσπίζει με βασιλικό διάταγμα ότι οι ισπανικές αρχές δεν θα συνεργαστούν με τις αρχές ξένου κράτους το οποίο έχει επανειλημμένα αρνηθεί αιτήματα συνεργασίας ή απαγορεύει διά νόμου τη συνεργασία των αρχών του.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Δεν υπάρχει περιορισμός όσον αφορά την παρέμβαση των διαδίκων ή οποιουδήποτε προσώπου συμμετέχει στη διεξαγωγή αποδείξεων είτε ως μάρτυρας είτε ως πραγματογνώμονας. Το δικαστήριο αποφασίζει σχετικά με την καταλληλότητα και τις πληροφορίες που παρέχονται στους πραγματογνώμονες.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Οι περιορισμοί, που αποτελούν πάντα την εξαίρεση και πρέπει να επιβάλλονται με αιτιολογημένη δικαστική απόφαση που να λαμβάνει υπόψη την αναλογικότητα του περιορισμού, αφορούν την περίπτωση κατά την οποία η απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων που ζητείται «αντίκειται στις θεμελιώδεις αρχές της νομοθεσίας στο κράτος μέλος του» (άρθρο 19 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783).

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Η εξέταση πραγματοποιείται στο δικαστήριο στο οποίο διεξάγεται η διαδικασία και ενώπιον του οποίου πραγματοποιείται η διεξαγωγή αποδείξεων σε δημόσια ακρόαση ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σε περιορισμένη ακρόαση. Δεν υπάρχει κανένας περιορισμός σχετικά με τον τόπο στον οποίο βρίσκεται το πρόσωπο που συμμετέχει στη διαδικασία μέσω τηλεδιάσκεψης «ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνιών, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω τεχνολογία είναι διαθέσιμη στο δικαστήριο και το δικαστήριο κρίνει ότι η χρήση τέτοιου είδους τεχνολογίας ενδείκνυται στις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης» (άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783). Ο γραμματέας του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου διεξάγεται η διαδικασία πρέπει να αποδείξει, ενώπιον του Δικαστηρίου, την ταυτότητα των προσώπων που συμμετέχουν μέσω τηλεδιάσκεψης, είτε με εκ των προτέρων αποστολή των σχετικών εγγράφων ή άμεση επίδειξη τους είτε με προσωπική γνώση.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Ναι. Η καταγραφή τους είναι μάλιστα υποχρεωτική προκειμένου να θεωρούνται έγκυρες, με την επιφύλαξη της προηγούμενης ερώτησης (άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 147 του LEC, η προφορική διαδικασία, οι ακροάσεις και οι εμφανίσεις καταγράφονται σε μέσο κατάλληλο για την εγγραφή και την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας. Όλα τα δικαστήρια στην Ισπανία διαθέτουν οπτικοακουστικό εξοπλισμό καταγραφής για δίκες και ακροάσεις. Το υλικό αρχειοθετείται σε μορφή DVD από τον γραμματέα του δικαστηρίου. Αντίγραφα μπορούν να χορηγηθούν στους διαδίκους, με δικές τους δαπάνες.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Όταν η υπόθεση εκδικάζεται σε ισπανικό δικαστήριο, στις διαδικασίες και στα σχετικά έγγραφα πρέπει να χρησιμοποιείται η ισπανική γλώσσα, εκτός αν γίνει αποδεκτή μία από τις άλλες επίσημες γλώσσες ορισμένων περιοχών της χώρας (γαλικιανή, καταλανική, βαλενσιανή και βασκική) σε περίπτωση που τα πρόσωπα που καταθέτουν μέσω τηλεδιάσκεψης ομιλούν τις εν λόγω γλώσσες και επιθυμούν να τις χρησιμοποιήσουν.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείες, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Σε αστικές υποθέσεις, εάν δεν παρασχεθεί διερμηνεία από τον διάδικο που χρειάζεται υπηρεσίες διερμηνείας, τότε η διερμηνεία, τόσο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας όσο και στη συνέχεια για την εξέταση των σχετικών εγγράφων, παρέχεται είτε από τις δικαστικές υπηρεσίες των αυτόνομων κοινοτήτων, εάν τους έχει διαβιβαστεί αυτή η αρμοδιότητα, είτε απευθείας από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Το κόστος παροχής των εν λόγω υπηρεσιών μπορεί να βαρύνει τον διάδικο που καταδικάστηκε στα δικαστικά έξοδα, με δέουσα προσοχή σε περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει δικαίωμα δωρεάν νομικής συνδρομής.

Για να διασφαλιστεί η τήρηση της κατ' αντιμωλία διαδικασίας, ο/η διερμηνέας μπορεί να βρίσκεται είτε στο δικαστήριο είτε στον τόπο που βρίσκεται το πρόσωπο το οποίο θα μιλήσει στην ακρόαση με τηλεδιάσκεψη.

Σε κάθε περίπτωση, ο/η διερμηνέας προβαίνει σε ορκοδοσία ή υπεύθυνη δήλωση ότι θα πει την αλήθεια και θα ενεργήσει με τη μέγιστη δυνατή αντικειμενικότητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του/της.

Το άρθρο 22 του κανονισμού 2020/1783 προβλέπει τη δυνατότητα του δικαστηρίου εκτέλεσης να απαιτήσει την επιστροφή τελών ή εξόδων, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων διερμηνείας.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Η εσωτερική διαδικασία για την ακρόαση στην περίπτωση που προβλέπεται από το άρθρο 10 του κανονισμού ορίζεται στα άρθρα 301 και επόμενα του LEC όσον αφορά την ακρόαση των διαδίκων στα άρθρα 360 και επόμενα όσον αφορά την ακρόαση των μαρτύρων και στα άρθρα 335 και επόμενα όσον αφορά την κατάρτιση εκθέσεων πραγματογνωμόνων και την υποβολή των εκθέσεων αυτών για κατ' αντιπαράσταση εξέταση από πραγματογνώμονες σε δημόσια ακρόαση.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Κατ' αρχήν η τηλεδιάσκεψη είναι δωρεάν, αλλά εάν ένα ενδιαφερόμενο μέρος επιθυμεί να λάβει αντίγραφο της καταγραφής πρέπει να προσκομίσει τα κατάλληλα μέσα ή να καταβάλει το αντίστοιχο ποσό.

Το άρθρο 22 του κανονισμού 2020/1783 προβλέπει τη δυνατότητα του δικαστηρίου εκτέλεσης να απαιτήσει την επιστροφή τελών ή εξόδων, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων διερμηνείας.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Το πρόσωπο ενημερώνεται υπό την εποπτεία του ισπανικού δικαστηρίου.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Βλέπε απάντηση στην ερώτηση 4.

Ο γραμματέας του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου διεξάγεται η διαδικασία πρέπει να αποδείξει, ενώπιον του δικαστηρίου, την ταυτότητα των προσώπων που συμμετέχουν μέσω τηλεδιάσκεψης, είτε με εκ των προτέρων αποστολή των σχετικών εγγράφων ή άμεση επίδειξή τους είτε με προσωπική γνώση.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Είναι αναγκαίο να γίνει διάκριση μεταξύ των ακόλουθων περιπτώσεων:

- οι διάδικοι δεν υποχρεούνται να προβούν σε ορκοδοσία ή υπεύθυνη δήλωση κατά την ακρόαση, μολοντί στην κοινοποίηση για σκοπούς επαλήθευσης, ο ενδιαφερόμενος διάδικος πρέπει να ενημερώνεται ότι, σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισής του, το δικαστήριο μπορεί να θεωρήσει ότι έχουν αναγνωριστεί τα πραγματικά περιστατικά στα οποία ο διάδικος παρενέβη προσωπικά αν κριθεί ότι τα πραγματικά περιστατικά έχουν αναγνωριστεί, αυτό μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα δυσμενές για τον διάδικο.
- μάρτυρες: πριν από την κατάθεσή του κάθε μάρτυρας πρέπει να δώσει όρκο ή να προβεί σε υπεύθυνη δήλωση ότι θα πει την αλήθεια, κατόπιν προειδοποίησης για τις κυρώσεις που προβλέπονται για το αδίκημα της ψευδορκίας σε αστικές υποθέσεις. Το δικαστήριο ενημερώνει τον μάρτυρα σχετικά με αυτές τις κυρώσεις στην περίπτωση που ο μάρτυρας δεν τις γνωρίζει. Μάρτυρες που δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία ποινικής ευθύνης δεν υποχρεούνται να δώσουν όρκο ούτε να προβούν σε υπεύθυνη δήλωση ότι θα πουν την αλήθεια.
- οι πραγματογνώμονες, όταν υποβάλλουν τη γνώμη τους, οφείλουν να δώσουν όρκο ή να προβούν σε υπεύθυνη δήλωση ότι θα πουν την αλήθεια και να δηλώσουν ότι έχουν ενεργήσει και, ανάλογα με την περίπτωση, θα ενεργήσουν με τη μεγαλύτερη δυνατή αντικειμενικότητα, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τους παράγοντες που μπορούν να ευνοήσουν, όσο και εκείνους που ενδέχεται να αποβούν εις βάρος οποιουδήποτε διαδίκου, και ότι έχουν επίγνωση των ποινικών κυρώσεων που μπορούν να τους επιβληθούν εάν δεν εκπληρώσουν το καθήκον τους ως πραγματογνώμονες. Ο όρκος ή η υπεύθυνη δήλωση επαναλαμβάνεται κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση όταν η γνώμη του πραγματογνώμονα υποβάλλεται για την κατ' αντιμωλία ακρόαση μεταξύ των διαδίκων και του δικαστηρίου.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Οι ρυθμίσεις για τα οπτικοακουστικά μέσα συμφωνούνται εκ των προτέρων. Οι υπηρεσίες του γραφείου του ανώτερου δικαστή (Secretaría del Decanato) ή του δικαστηρίου ορίζουν την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της τηλεδιάσκεψης, εξασφαλίζοντας την παρουσία επαρκούς προσωπικού για τη διεξαγωγή της. Συνήθως εκτελούνται προηγουμένως δοκιμές ώστε να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία των συνδέσεων και του εξοπλισμού.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Κάθε πληροφορία που κρίνεται απαραίτητη για να βελτιστοποιηθεί η διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων, μέσω των εντύπων που παρατίθενται στο παράρτημα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/09/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [hr](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Κροατία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας (Zakon o parničnom postupku) [Narodne Novine (NN, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Κροατίας) αριθ. 53 /91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 και 80/22, στο εξής: ZPP] καθορίζει τον τρόπο διεξαγωγής αποδείξεων εξ αποστάσεως σε αστικές υποθέσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 3 του ZPP, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διεξαγωγή συγκεκριμένων αποδείξεων εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων οπτικοακουστικών συσκευών και τεχνολογικής πλατφόρμας για την εξ αποστάσεως επικοινωνία. Το άρθρο 115 παράγραφος 5 του ZPP ορίζει ότι το δικαστήριο αποφασίζει σχετικά με την εξ αποστάσεως διεξαγωγή συγκεκριμένης απόδειξης αφού λάβει παρατηρήσεις επί του θέματος από τους διαδίκους και τους λοιπούς συμμετέχοντες που πρόκειται να παραστούν σε ακροαματική διαδικασία η οποία θα διεξαχθεί εξ αποστάσεως.

Οι προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αποδείξεων με οπτικοακουστικές συσκευές και τεχνολογική πλατφόρμα για την εξ αποστάσεως επικοινωνία θα καθοριστούν λεπτομερέστερα με κανόνες που θα εκδοθούν από τον αρμόδιο υπουργό για τις δικαστικές υποθέσεις. Η διεξαγωγή αποδείξεων με βιντεοδιάσκεψη με τη συμμετοχή του δικαστηρίου είναι δυνατή όταν ο αρμόδιος υπουργός για τις δικαστικές υποθέσεις κρίνει με απόφαση ότι πληρούνται οι εθνικές απαιτήσεις για την ηχογράφηση της ακροαματικής διαδικασίας από τα επιμέρους ενδιαφερόμενα δικαστήρια.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Δεδομένου ότι οι κανόνες σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αποδείξεων με τη χρήση οπτικοακουστικών συσκευών και τεχνολογικής πλατφόρμας για την εξ αποστάσεως επικοινωνία δεν έχουν ακόμη εκδοθεί, εξακολουθούν να υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης. Ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ZPP, δεν υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα (μάρτυρες, πραγματογνώμονες και διάδικοι) που μπορούν να καταθέσουν ως μορφή απόδειξης σε αστικές διαδικασίες.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Ο ΖΡΡ δεν προβλέπει γενικούς περιορισμούς όσον αφορά το είδος των αποδεικτικών στοιχείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόδειξη ορισμένων πραγματικών περιστατικών που είναι κρίσιμα για την έκδοση απόφασης επί της ουσίας της υπόθεσης. Σύμφωνα με το άρθρο 115, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διεξαγωγή ακρόασης εξ αποστάσεως με τη χρήση κατάλληλων οπτικοακουστικών συσκευών και τεχνολογικής πλατφόρμας για την εξ αποστάσεως επικοινωνία ή τη διεξαγωγή αποδείξεων με τον ίδιο τρόπο. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 5 του ΖΡΡ, το δικαστήριο αποφασίζει αν θα διεξαχθεί εξ αποστάσεως ακρόαση ή αν θα διεξαχθούν αποδείξεις εξ αποστάσεως, μόλις λάβει παρατηρήσεις επί του θέματος από τους διαδίκους και τους λοιπούς συμμετέχοντες που πρόκειται να παραστούν σε ακροαματική διαδικασία η οποία θα διεξαχθεί εξ αποστάσεως. Ως εκ τούτου, το δικαστήριο αποφασίζει σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση αν μπορούν να διεξαχθούν αποδείξεις με αυτόν τον τρόπο ή αν υπάρχουν περιορισμοί που εμποδίζουν την εν λόγω διεξαγωγή αποδείξεων.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;
Δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη εκδοθεί οι κανόνες σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αποδείξεων με οπτικοακουστικές συσκευές και τεχνολογική πλατφόρμα για την εξ αποστάσεως επικοινωνία, δεν μπορεί να δοθεί απάντηση όσον αφορά τους περιορισμούς σχετικά με τον τόπο στον οποίο μπορεί να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Δεδομένου ότι οι κανόνες σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αποδείξεων με τη χρήση οπτικοακουστικών συσκευών και τεχνολογικής πλατφόρμας για την εξ αποστάσεως επικοινωνία δεν έχουν ακόμη εκδοθεί, δεν μπορεί να δοθεί απάντηση.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Οι διάδικοι και οι λοιποί συμμετέχοντες στη διαδικασία έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν τη γλώσσα τους όταν συμμετέχουν σε ακροάσεις και προβαίνουν σε άλλες διαδικαστικές πράξεις προφορικώς ενώπιον του δικαστηρίου. Αν η δικαστική διαδικασία δεν πραγματοποιείται στη γλώσσα του διαδίκου ή των άλλων συμμετεχόντων στη διαδικασία, θα παρέχεται διερμηνεία στη γλώσσα τους όσων παρουσιάζονται στην ακρόαση και μετάφραση στη γλώσσα τους των εγγράφων που χρησιμοποιούνται στην ακρόαση για την παρουσίαση των αποδεικτικών στοιχείων.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείες, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Οι διάδικοι και οι λοιποί συμμετέχοντες στη διαδικασία ενημερώνονται για το δικαίωμά τους να παρακολουθήσουν την προφορική διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου στη γλώσσα τους με τη βοήθεια διερμηνείας. Μπορούν να παραιτηθούν από το δικαίωμά τους σε διερμηνεία δηλώνοντας ότι γνωρίζουν τη γλώσσα στην οποία διεξάγεται η διαδικασία. Το γεγονός ότι έχουν ενημερωθεί για το δικαίωμά τους και οι δηλώσεις των διαδίκων και των λοιπών συμμετεχόντων σημειώνονται στα πρακτικά. Η διερμηνεία πραγματοποιείται από διερμηνείς. Τα έξοδα διερμηνείας βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο διάδικο ή συμμετέχοντα.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Δεδομένου ότι οι κανόνες σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αποδείξεων με τη χρήση οπτικοακουστικών συσκευών και τεχνολογικής πλατφόρμας για την εξ αποστάσεως επικοινωνία δεν έχουν ακόμη εκδοθεί, δεν μπορεί να δοθεί απάντηση.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Το δικαστήριο, όταν αποφασίζει σχετικά με τα έξοδα της διαδικασίας, διατάσσει τον διάδικο να καταβάλει μόνο τα έξοδα που ήταν αναγκαία για τη διεξαγωγή της διαδικασίας. Τα αναγκαία έξοδα και το ύψος τους αποφασίζονται από το δικαστήριο, εξετάζοντας προσεκτικά όλες τις περιστάσεις, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τους κανόνες που διέπουν την προπαρασκευαστική διαδικασία της κύριας επ' ακροατηρίου συζήτησης, η οποία περιλαμβάνει την υποβολή γραπτών προτάσεων, μία προπαρασκευαστική επ' ακροατηρίου συζήτηση και μία κύρια επ' ακροατηρίου συζήτηση.

Όταν ένας διάδικος ζητεί τη διεξαγωγή αποδείξεων, υποχρεώνεται με δικαστική απόφαση να καταβάλει εκ των προτέρων το ποσό που απαιτείται για την κάλυψη των αναμενόμενων δαπανών της διεξαγωγής αποδείξεων. Αν η διεξαγωγή αποδείξεων προτείνεται από αμφοτέρους τους διαδίκους ή αν διαταχθεί από το δικαστήριο αυτεπαγγέλτως, το δικαστήριο θα ζητήσει από τους δυο διαδίκους να καταθέσουν το ήμισυ του απαιτούμενου ποσού ο καθένας. Εάν το δικαστήριο έχει διατάξει αυτεπαγγέλτως τη διεξαγωγή αποδείξεων, μπορεί να διατάξει την κατάθεση του ποσού από έναν μόνο διάδικο.

Ο ηττηθείς εν όλω διάδικος πρέπει να καλύψει τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο αντίδικος και ο παρεμβαίνων στη διαδικασία. Ο παρεμβαίνων υπέρ του ηττηθέντος διαδίκου πρέπει να καλύψει τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε λόγω των ενεργειών του.

Εάν οι διάδικοι κερδίσουν εν μέρει τη διαφορά, το δικαστήριο καθορίζει καταρχάς το ποσοστό επιτυχίας καθενός από αυτούς και στη συνέχεια αφαιρεί το ποσοστό επιτυχίας του λιγότερο νικήσαντος διαδίκου από το ποσοστό επιτυχίας του περισσότερο νικήσαντος διαδίκου, και, στη συνέχεια, καθορίζει το ποσό των ειδικών και συνολικών εξόδων του νικήσαντος διαδίκου στην υπόθεση που ήταν αναγκαία για την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας, και έπειτα διατάσσει την επιστροφή στον εν λόγω διάδικο του μέρους των συνολικών αυτών εξόδων που αντιστοιχεί στο εναπομένον ποσοστό, αφού έχει λάβει υπόψη τα ποσοστά επιτυχίας των διαδίκων στην υπόθεση. Το ποσοστό επιτυχίας στην υπόθεση αξιολογείται με βάση τις αξιώσεις που έγιναν δεκτές, λαμβανομένης επίσης υπόψη της επιτυχίας στην παροχή αποδεικτικών στοιχείων για την υποστήριξη των αξιώσεων.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Οι μάρτυρες λαμβάνουν γραπτή κλήτευση στην οποία αναφέρονται το όνομα του προσώπου που κλητεύεται, η ώρα και ο τόπος, η υπόθεση για την οποία κλητεύεται και αναφορά ότι κλητεύεται ως μάρτυρας. Με την κλήτευση οι μάρτυρες ενημερώνονται για τις συνέπειες της αδικαιολόγητης απουσίας και για το δικαίωμά τους για επιστροφή των εξόδων στα οποία θα υποβληθούν. Ο δικαστής ενημερώνει τους μάρτυρες ότι μπορούν να αρνηθούν να καταθέσουν σχετικά με ζητήματα που ο διάδικος έχει εκμυστηρευτεί σε αυτούς υπό την ιδιότητά τους ως εκπροσώπων του διαδίκου ή ο διάδικος ή άλλο πρόσωπο έχει αναφέρει στο πλαίσιο εξομολόγησης σε αυτούς υπό την ιδιότητά τους ως θρησκευτικών εξομολογητών, καθώς και σχετικά με πραγματικά περιστατικά που ο μάρτυρας έχει πληροφορηθεί ως δικηγόρος, ιατρός ή κατά την εκτέλεση οποιουδήποτε άλλου επαγγέλματος ή δραστηριότητας, εάν υπάρχει υποχρέωση τήρησης του απορρήτου των πληροφοριών που έχουν αποκτηθεί κατά την εκτέλεση του επαγγέλματος ή της δραστηριότητας. Επιπλέον οι μάρτυρες μπορούν να αρνηθούν να απαντήσουν σε επιμέρους ερωτήσεις για επιτακτικούς λόγους, ιδίως, εάν απαντώντας σε μια τέτοια ερώτηση, θα εξθέταν τον εαυτό τους ή έναν συγγενή τους εξ αίματος σε ευθεία γραμμή οποιουδήποτε βαθμού, ή έναν συγγενή τους εξ αίματος σε πλάγια γραμμή έως τον τρίτο βαθμό, συμπεριλαμβανομένων των συζύγων ή των συγγενών εξ αγχιστείας έως τον δεύτερο βαθμό —ακόμα κι αν έχει λυθεί ο γάμος— και του επιτρόπου ή του ανηλίκου υπό επιτροπεία, του θετού γονέα ή τέκνου, σε σοβαρή ατίμωση, σημαντική περιουσιακή ζημία ή ποινική δίωξη. Ο δικαστής της μονομελούς σύνθεσης ή ο πρόεδρος του τμήματος ενημερώνει τον μάρτυρα ότι μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει στις ερωτήσεις που του υποβάλλονται.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Για την εξακρίβωση της ταυτότητάς του, ο δικαστής ζητεί από τον μάρτυρα να αναφέρει το ονοματεπώνυμό του, τον αριθμό ταυτότητάς του, το πατρώνυμό του, το επάγγελμά του, τη διεύθυνσή του, τον τόπο γέννησής του, την ηλικία του και τη σχέση του με τους διαδίκους.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο μάρτυρας πρέπει να ορκιστεί σχετικά με τις δηλώσεις που έκανε ή ότι πρέπει να ορκιστεί πριν από την εξέτασή του. Ο όρκος δίνεται προφορικά λέγοντας τα εξής: «Ορκίζομαι στην τιμή μου ότι απάντησα σε κάθε ερώτηση που μου έκανε το δικαστήριο λέγοντας την αλήθεια και ότι δεν έχω αποκρύψει καμία πληροφορία που είναι γνωστή σε εμένα σε σχέση με το ζήτημα». Οι μάρτυρες με προβλήματα ομιλίας που μπορούν να διαβάσουν και να γράψουν ορκίζονται με υπογραφή του κειμένου του όρκου, ενώ οι κωφοί μάρτυρες ορκίζονται με ανάγνωση του κειμένου. Εάν οι κωφοί μάρτυρες ή οι μάρτυρες με προβλήματα ομιλίας δεν μπορούν να διαβάσουν ή να γράψουν, ορκίζονται με τη βοήθεια διερμηνέα. Όταν ένας μάρτυρας εξετάζεται εκ νέου, δεν δίνει όρκο εκ νέου, αλλά του υπενθυμίζεται ο όρκος που έχει ήδη δώσει. Δεν απαιτείται όρκος από τους μάρτυρες οι οποίοι, κατά τον χρόνο της εξέτασης, δεν έχουν ενηλικιωθεί ή δεν είναι σε θέση να κατανοήσουν το νόημά του.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Δεδομένου ότι οι κανόνες σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αποδείξεων με τη χρήση οπτικοακουστικών συσκευών και τεχνολογικής πλατφόρμας για την εξ αποστάσεως επικοινωνία δεν έχουν ακόμη εκδοθεί, δεν μπορεί να δοθεί απάντηση.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Δεδομένου ότι οι κανόνες σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αποδείξεων με τη χρήση οπτικοακουστικών συσκευών και τεχνολογικής πλατφόρμας για την εξ αποστάσεως επικοινωνία δεν έχουν ακόμη εκδοθεί, δεν μπορεί να δοθεί απάντηση.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/09/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Κύπρος

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Οι αποδείξεις μπορούν να λαμβάνονται μέσω τηλεδιάσκεψης είτε με τη συμμετοχή του δικαστηρίου του αιτούντος κράτους είτε απευθείας από το δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους. Όταν η διεξαγωγή αποδείξεων λαμβάνει χώρα με τη συμμετοχή του δικαστηρίου από το αιτούν κράτος, εφαρμόζονται οι κανόνες της Πολιτικής Δικονομίας. Μόλις ληφθεί ένα τέτοιο αίτημα από το Πρωτοκολλητήριο του Δικαστηρίου, το θέμα ανατίθεται σε δικαστή για να ενεργήσει ως εξεταστής και να είναι βεβαιώνεται ότι η διαδικασία διεξαγωγής αποδείξεων διεξάγεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες. Ο δικαστής θα διατάξει την προσωπική επίδοση κλήτευσης μάρτυρα και την παρουσία του ατόμου/μάρτυρα στο Δικαστήριο σε συγκεκριμένη ημερομηνία.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν και/αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Δεν υπάρχουν περιορισμοί, καθώς οποιοσδήποτε μάρτυρας δυνατό να εξεταστεί μέσω τηλεδιάσκεψης. Εφαρμόζονται οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Δεν υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με το είδος των αποδεικτικών στοιχείων που μπορούν να ληφθούν μέσω τηλεδιάσκεψης. Εφαρμόζονται οι κανόνες της πολιτικής δικονομίας.

Όταν το αίτημα αφορά τη διεξαγωγή αποδείξεων από το δικαστήριο προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση (άρθρα 12-14 του Κανονισμού), ο μάρτυρας/άτομο θα πρέπει να είναι παρών στο Δικαστήριο για να εξεταστεί μέσω τηλεδιάσκεψης. Η εξέταση πραγματοποιείται σε επαρκώς εξοπλισμένη αίθουσα δικαστηρίου για τους σκοπούς της τηλεδιάσκεψης, και εκεί είναι παρόντες επαγγελματίες πληροφορικής ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή διεξαγωγή της τηλεδιάσκεψης.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Το υφιστάμενο διαδικαστικό πλαίσιο δεν επιτρέπει την μαγνητοσκόπηση της τηλεδιάσκεψης, ωστόσο τηρούνται λεπτομερώς τα πρακτικά της διαδικασίας.

(α) Σε περίπτωση λήψης της μαρτυρίας εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου, η ακρόαση διεξάγεται στα ελληνικά, με παρουσία διερμηνέα για μετάφραση στη γλώσσα που κατανοεί ο μάρτυρας.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Το υφιστάμενο διαδικαστικό πλαίσιο δεν επιτρέπει την μαγνητοσκόπηση της τηλεδιάσκεψης, ωστόσο τηρούνται λεπτομερώς τα πρακτικά της διαδικασίας.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

(α) Σε περίπτωση που η μαρτυρία λαμβάνεται εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου, η ακρόαση διεξάγεται στα ελληνικά, με παρουσία διερμηνέα για μετάφραση στη γλώσσα που κατανοεί ο μάρτυρας.

(β) Σε περίπτωση που η μαρτυρία λαμβάνεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο, η ακρόαση διεξάγεται στη γλώσσα του αιτούντος δικαστηρίου.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

(α) Σε αστικές υποθέσεις, συνήθως το μέρος που ζητά διερμηνέα θα κάνει όλες τις ρυθμίσεις για την παρουσία του και την πληρωμή της αμοιβής του. Δεν υπάρχει πρόβλεψη σχετικά με το σημείο όπου βρίσκεται ο διερμηνέας κατά την ακρόαση, ωστόσο στην πράξη, ένας διερμηνέας βρίσκεται στην αίθουσα του δικαστηρίου παρών με όλους τους άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία.

(β) Σε περίπτωση που οι αποδείξεις διεξάγονται απευθείας, υπεύθυνος για την ανεύρεση διερμηνέα είναι το αιτούν δικαστήριο.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Όταν η διαδικασία πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783, οι λεπτομέρειες για τον τρόπο διεξαγωγής της τηλεδιάσκεψης, καθώς και άλλες ρυθμίσεις καθορίζονται μεταξύ των δικαστών του αιτούντος και του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση, πριν από την τηλεδιάσκεψη. Οι κανόνες της πολιτικής δικονομίας ισχύουν για την ειδοποίηση του προσώπου/μάρτυρα. Έτσι, κλήτευση μάρτυρα επιδιόχεται στο πρόσωπο από δικαστικό επιδότη και καλείται να βρίσκεται στο Δικαστήριο τουλάχιστον επτά ημέρες πριν. Κατά την καθορισμένη ημερομηνία, ο εξεταστής θα ενημερώσει περαιτέρω το άτομο/μάρτυρα για τους λόγους που κλήθηκε και θα ορίσει νέα ημερομηνία για τη διεξαγωγή της ακρόασης/τηλεδιάσκεψης, παρέχοντας επαρκή ειδοποίηση στο άτομο.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Δεν υπάρχουν έξοδα για τη χρήση της τηλεδιάσκεψης.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Η σχετική διαβεβαίωση που λαμβάνεται από το αιτούν δικαστήριο.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Όταν κάποιος κληθεί στο Δικαστήριο, θα έχει στην κατοχή του τα επιδοθέντα έγγραφα, ήτοι την κλήτευση μάρτυρα, η οποία επιδόθηκε από δικαστικό επιδότη σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες. Επιπλέον, εάν προκύψουν αμφιβολίες για την ταυτότητα του παριστάμενου ατόμου/μάρτυρα, ο εξεταστής μπορεί να ζητήσει τη προσκόμιση ταυτότητας, διαβατηρίου, άδειας οδήγησης ή οποιουδήποτε ισοδύναμου επίσημου εγγράφου με το οποίο αποδεικνύεται η ταυτότητα του ατόμου.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Ο υπεύθυνος δικαστής, προτού προχωρήσει με τη λήψη της μαρτυρίας, θα ερωτήσει το μάρτυρα κατά πόσον επιθυμεί να δώσει ένορκη κατάθεση ή διαβεβαίωση.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Το Πρωτοκολλητήριο του Δικαστηρίου προβαίνει σε όλες τις ρυθμίσεις για επαρκή τεχνική υποστήριξη πριν και κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης. Επαγγελματίες πληροφορικής είναι παρόντες καθ' όλη τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης για να εξασφαλίσουν την ομαλή διεξαγωγή της τηλεδιάσκεψης.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Το αιτούν δικαστήριο παρέχει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να προχωρήσει η διαδικασία. Οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες απαιτούνται, μπορούν να παρέχονται σε οποιοδήποτε στάδιο πριν από τη διεξαγωγή της τηλεδιάσκεψης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/03/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΑΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Λετονία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Ο δικαστής αποφασίζει εγκαίρως ως προς τη χρήση βιντεοδιάσκεψης από εκπροσώπους της δεύτερης χώρας, επικοινωνώντας μεμονωμένα με τον αιτούντα πριν από την έναρξη της βιντεοδιάσκεψης.

Ο δικαστής αποφασίζει για όλα τα ζητήματα σύμφωνα με τον νόμο για την πολιτική δικονομία (Civilprocesa likums).

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν και άλλον τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Τόσο οι μάρτυρες όσο και οι πραγματογνώμονες μπορούν να εξεταστούν.

Το άρθρο 108 παράγραφος 1 του νόμου για την πολιτική δικονομία προβλέπει ότι η εξέταση μάρτυρα μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί μέσω βιντεοδιάσκεψης με σύνδεση προς τον τόπο στον οποίο βρίσκεται ο μάρτυρας ή χώρο ειδικά εξοπλισμένο για τον σκοπό αυτό.

Το άρθρο 122 του νόμου για την πολιτική δικονομία προβλέπει ότι η εξέταση πραγματογνώμονα μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί μέσω βιντεοδιάσκεψης με σύνδεση προς τόπο στον οποίο βρίσκεται ο πραγματογνώμονας ή χώρο ειδικά εξοπλισμένο για τον σκοπό αυτό.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Αυτό αποφασίζεται από το δικαστήριο.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Ο νόμος για την πολιτική δικονομία προβλέπει ότι η βιντεοδιάσκεψη για το δικαστήριο πραγματοποιείται με σύνδεση προς τον τόπο στον οποίο βρίσκεται το οικείο πρόσωπο ή χώρο ειδικά εξοπλισμένο για τον σκοπό αυτό.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Σύμφωνα με το άρθρο 61 του νόμου για την πολιτική δικονομία, η ακροαματική διαδικασία καταγράφεται στο σύνολό της με τεχνικά μέσα. Το υλικό που λαμβάνεται με ηχογράφηση ή άλλο τεχνικό μέσο περιλαμβάνεται στη δικογραφία και αποθηκεύεται εκεί ή τοποθετείται και αποθηκεύεται στο σύστημα πληροφοριών του δικαστηρίου.

Όσον αφορά το δικαίωμα των διαδίκων ως προς την καταγραφή των ακροαματικών διαδικασιών, το άρθρο 152 παράγραφος 3 του νόμου για την πολιτική δικονομία προβλέπει ότι η δίκη μπορεί να καταγράφεται γραπτώς ή με άλλο τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν διαταράσσεται η διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας. Η χρήση φωτογραφίας, ταινιών ή βίντεο σε ακροαματική διαδικασία επιτρέπεται μόνο με την άδεια του δικαστηρίου. Πριν αποφανθεί επί του ζητήματος αυτού, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τη γνώμη των διαδίκων.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

α) Σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, το δικαστήριο εκτέλεσης εκτελεί την παραγγελία σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο. Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 του νόμου για την πολιτική δικονομία, η διαδικασία στη Λετονία διεξάγεται στην επίσημη γλώσσα.

β) Όταν η διεξαγωγή αποδείξεων πραγματοποιείται απευθείας κατ' εφαρμογή των άρθρων 19-21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, η ακροαματική διαδικασία διεξάγεται επίσης στην επίσημη γλώσσα, δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 689 παράγραφος 4 του νόμου για την πολιτική δικονομία, το δικαστήριο που συμμετέχει στην εκτέλεση παραγγελίας από ξένη χώρα για την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η πηγή των αποδείξεων που πρόκειται να διεξαχθούν.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Άρθρο 691 του νόμου για την πολιτική δικονομία. Εκτέλεση παραγγελίας από ξένη χώρα για τη διεξαγωγή αποδείξεων παρουσία ή με τη συμμετοχή διαδίκων ή εκπροσώπων του αρμόδιου δικαστηρίου της ξένης χώρας

1) Το δικαστήριο που εκτελεί την παραγγελία ξένης χώρας για τη διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 13 ή 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ενημερώνει τους εκπροσώπους του αρμόδιου δικαστηρίου της ξένης χώρας ή τους διαδίκους ή τους εκπροσώπους τους σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο διεξαγωγής των αποδείξεων και τις προϋποθέσεις συμμετοχής.

2) Το δικαστήριο εξακριβώνει αν οι εκπρόσωποι του αρμόδιου δικαστηρίου της ξένης χώρας ή οι διάδικοι ή οι εκπρόσωποί τους χρειάζονται διερμηνέα.

3) Εάν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν κατανοούν την επίσημη γλώσσα και δεν υπάρχουν σημαντικές πρακτικές δυσκολίες, ο διερμηνέας, κατόπιν αιτήματος των εκπροσώπων του αρμόδιου δικαστηρίου της ξένης χώρας ή των διαδίκων ή των εκπροσώπων τους, συμμετέχει στη διεξαγωγή αποδείξεων.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, το αίτημα νομικής συνδρομής πρέπει να υποβληθεί εγκαίρως, κατά προτίμηση τουλάχιστον 60 ημέρες πριν από την προγραμματισμένη βιντεοδιάσκεψη.

Θα πρέπει να προβλέπεται χρόνος πριν από την προγραμματισμένη βιντεοδιάσκεψη για την πραγματοποίηση δοκιμαστικής σύνδεσης.

Η αίτηση βιντεοδιάσκεψης αναφέρει τις τεχνικές παραμέτρους.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Άρθρο 694 του νόμου για την πολιτική δικονομία. Έξοδα εκτέλεσης παραγγελίας διεξαγωγής αποδείξεων από ξένη χώρα

1) Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 22 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο της ξένης χώρας να προκαταβάλει την αμοιβή των πραγματοποιηθέντων μέχρι την εκτέλεση της παραγγελίας της ξένης χώρας για τη διεξαγωγή αποδείξεων.

2) Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο δικαστήριο της ξένης χώρας να καλύψει τις ακόλουθες δαπάνες μέχρι την εκτέλεση της παραγγελίας διεξαγωγής αποδείξεων από την ξένη χώρα.

1) τις οφειλόμενες στους πραγματογνώμονες και διερμηνείς αμοιβές

2) τις δαπάνες που προκύπτουν σε περίπτωση που η παραγγελία της ξένης χώρας για τη διεξαγωγή αποδείξεων εκτελείται κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής της ξένης χώρας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες στην ξένη χώρα

3) τις δαπάνες που προκύπτουν σε περίπτωση που η παραγγελία της ξένης χώρας για τη διεξαγωγή αποδείξεων εκτελείται με τεχνικά μέσα κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής της ξένης χώρας.

10 Ποιος απαιτήσεται, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Η ξένη χώρα προετοιμάζει τις σχετικές πληροφορίες για το οικείο πρόσωπο.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Το δικαστήριο ελέγχει την ταυτότητα του προσώπου σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου για την πολιτική δικονομία.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Δεν προβλέπεται τέτοια διαδικασία από τον νόμο για την πολιτική δικονομία. Ωστόσο, η αρμόδια αρχή της ξένης χώρας μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να αποφασίσει σχετικά με την ορκοδοσία.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Πριν από την ημέρα της βιντεοδιάσκεψης και πριν από τη διενέργεια δοκιμαστικής βιντεοδιάσκεψης, οι διάδικοι ανταλλάσσουν τις τεχνικές τους παραμέτρους και τα στοιχεία των υπευθύνων επικοινωνίας τους (του προσώπου που βρίσκεται στο δικαστήριο και του προσώπου που βρίσκεται στον φορέα που παρέχει την τεχνική βοήθεια).

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Απαιτούνται τεχνικές πληροφορίες και λεπτομέρειες σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές.

Τελευταία επικαιροποίηση: 13/02/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Λουξεμβούργο

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Ναι, και οι δύο διαδικασίες είναι εφικτές. Η πλειονότητα των παραγγελιών που απευθύνονται στο Λουξεμβούργο προέρχεται από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους το οποίο επιθυμεί να εξετάσει μάρτυρα μέσω τηλεδιάσκεψης.

Δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις σχετικά με την τηλεδιάσκεψη, επομένως εφαρμόζονται τα άρθρα του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας που αφορούν την εξέταση μαρτύρων, τις προσωπικές επαληθεύσεις του δικαστή και την προσωπική παράσταση των διαδίκων. Επί του παρόντος, δεν υπάρχει νομολογία σχετικά με τη βιντεοδιάσκεψη.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν και αυτοί τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Με βιντεοδιάσκεψη μπορούν να εξεταστούν οι μάρτυρες και, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι διάδικοι και οι πραγματογνώμονες. Ωστόσο, έως τώρα, οι παραγγελίες αφορούσαν μόνον την εξέταση μαρτύρων.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Ο μόνος περιορισμός που πρέπει να επισημανθεί είναι ότι η εξέταση των μαρτύρων πραγματοποιείται σε εθελοντική βάση. Σε περίπτωση που μάρτυρας αρνηθεί να καταθέσει, οι λουξεμβουργιανές αρχές δεν διαθέτουν τρόπο για να τον υποχρεώσουν σε τούτο.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Πρέπει να πρόκειται για αποδείξεις που μπορούν να διεξαχθούν στις εγκαταστάσεις δικαστηρίων εξοπλισμένων με τον αναγκαίο τεχνικό εξοπλισμό.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Αν το αιτούν κράτος επιθυμεί να καταγράψει την τηλεδιάσκεψη, πρέπει να λάβει τη ρητή συγκατάθεση του μάρτυρα που εξετάζεται στο Λουξεμβούργο. Το Λουξεμβούργο, ως κράτος εκτέλεσης, δεν καταγράφει τις βιντεοδιασκέψεις.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

α) Γαλλικά, γερμανικά.

β) Όλες οι γλώσσες.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Όταν το Λουξεμβούργο αποτελεί το κράτος εκτέλεσης, το λουξεμβουργιανό δικαστήριο αναλαμβάνει την εξεύρεση διερμηνέα κάθε φορά που αυτό απαιτείται για την επικοινωνία είτε με τις αρχές του αιτούντος κράτους είτε με το πρόσωπο που πρόκειται να εξεταστεί. Ο διερμηνέας πρέπει να παρίσταται στο δικαστήριο που διεξάγει τη διεξαγωγή των αποδείξεων.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Οι λουξεμβουργιανές αρχές και, συγκεκριμένα, το αρμόδιο για τη διεξαγωγή των αποδείξεων δικαστήριο επικοινωνεί με τις αρχές του αιτούντος κράτους για να συμφωνηθεί η ημερομηνία και η ώρα της τηλεδιάσκεψης. Προβλέπεται προθεσμία κλήτευσης τουλάχιστον 15 ημερών. Οι λουξεμβουργιανές αρχές αναλαμβάνουν την κλήτευση των οικείων προσώπων.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Το κόστος χρήσης της τηλεδιάσκεψης και η αποζημίωση των μαρτύρων αναλαμβάνονται από το κράτος του Λουξεμβούργου. Οι δαπάνες διερμηνείας βαρύνουν, καταρχήν, το αιτούν κράτος.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται σχετικά στο έγγραφο της κλήτευσης, καθώς και από τον δικαστή ή τον γραμματέα πριν από τη βιντεοδιάσκεψη.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Το λουξεμβουργιανό δικαστήριο, ως δικαστήριο του κράτους εκτέλεσης, προβαίνει σε έλεγχο της ταυτότητας του προσώπου που θα εξεταστεί, ελέγχοντας τα έγγραφα ταυτότητάς του κατά την έναρξη της εξέτασης.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Οι μάρτυρες πρέπει να ορκιστούν ότι θα πουν την αλήθεια. Ενημερώνονται ότι η ψευδορκία τιμωρείται με ποινές προστίμου και φυλάκισης.

Ο όρκος δίνεται ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

Στην περίπτωση του άρθρου 19, το αιτούν κράτος εφαρμόζει τους δικούς του όρους. Ο λουξεμβουργιανός δικαστής που παρίσταται κατά τη βιντεοδιάσκεψη, ως δικαστής του κράτους εκτέλεσης, παρεμβαίνει μόνο σε περίπτωση προβλήματος.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Κατά την ημέρα και την ώρα που έχει οριστεί για τη βιντεοδιάσκεψη, παρίσταται ένας δικαστής, ένας γραμματέας, ένας τεχνικός και, εφόσον συντρέχει σχετική περίπτωση, ένας διερμηνέας.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Για να πραγματοποιηθεί μια βιντεοδιάσκεψη, απαιτείται να αποσαφηνιστούν ορισμένα τεχνικά ζητήματα. Για την επιτυχή εξέταση ορισμένου προσώπου μέσω βιντεοδιάσκεψης απαιτείται κατάλληλη προετοιμασία και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των σημείων επαφής.

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/01/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Ουγγαρία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Στον νόμο CXXX του 2016 για τον κώδικα πολιτικής δικονομίας (☞ [A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. Törvény](#), στα ουγγρικά) (στο εξής: κώδικας πολιτικής δικονομίας) προβλέπεται δυνατότητα του δικαστηρίου, είτε κατόπιν πρότασης διαδίκου είτε αυτεπαγγέλτως, να εξετάσει διάδικο, άλλους συμμετέχοντες στη δίκη, μάρτυρα ή εμπειρογνώμονα και —υπό τον όρο της συναίνεσης του κυρίου του αντικειμένου της αυτοψίας— να διενεργήσει αυτοψία, μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η διεξαγωγή εξέτασης μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να διαταχθεί αν κριθεί σκόπιμο, για παράδειγμα για την επιτάχυνση της διαδικασίας· ή σε περίπτωση που η εξέταση στον χώρο διεξαγωγής της ακροαματικής διαδικασίας θα ήταν δύσκολη ή δυσανάλογα ακριβή· ή αν επιβάλλεται για την προστασία μάρτυρα.

Οι κανόνες που διέπουν την εξέταση μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών προβλέπονται στο κεφάλαιο XLVII του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και στο διάταγμα του υπουργού Δικαιοσύνης αριθ. 19/2017, της 21ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη χρήση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο πλαίσιο αστικών ακροαματικών διαδικασιών και της εξέτασης προσώπων σε αστικές υποθέσεις (☞ [A polgári eljárásban a tárgyalás, a meghallgatás elektronikus hírközlő hálózat útján történő megtartásáról szóló 19/2017. \(XII. 21.\) IM rendelet](#), στα ουγγρικά) (στο εξής: διάταγμα του υπουργού Δικαιοσύνης αριθ. 19/2017).

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Δεν υπάρχουν περιορισμοί ως προς τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης. Η μέθοδος αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξέταση των διαδίκων και άλλων συμμετεχόντων στη δίκη, μαρτύρων, πραγματογνωμόνων, καθώς και των κυρίων των αντικειμένων για τα οποία διατάσσεται αυτοψία.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Ακρόαση, εξέταση ή αυτοψία μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξέταση των διαδίκων και άλλων συμμετεχόντων στη δίκη, μαρτύρων και πραγματογνωμόνων ή για τη διενέργεια αυτοψίας.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Η εξέταση μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί να διεξαχθεί στον χώρο του δικαστηρίου ή άλλου φορέα, σε ειδικές αίθουσες κατάλληλα διαμορφωμένες για τον σκοπό αυτόν, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι αναγκαίες απαιτήσεις για τη λειτουργία του δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας, το δικαστήριο μπορεί κατά τη διεξαγωγή της δίκης —κατόπιν αιτήματος ενός εκ των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως— να διατάξει την τήρηση των πρακτικών, τη διεξαγωγή των εξετάσεων ή των αυτοψιών μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών με συνεχή και ταυτόχρονη οπτική και ακουστική καταγραφή τους, εφόσον πληρούνται οι τεχνικές προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή αυτή.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Στην περίπτωση παραγγελίας βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783, εφαρμόζονται οι διατάξεις του κώδικα πολιτικής δικονομίας, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2. Σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας, η δικαστική διαδικασία διεξάγεται στα ουγγρικά, χωρίς, ωστόσο, να επιτρέπεται να περιέλθει οποιοσδήποτε σε μειονεκτική θέση λόγω του ότι δεν γνωρίζει την ουγγρική γλώσσα. Κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, καθένας έχει το δικαίωμα χρήσης της μητρικής του γλώσσας ή της περιφερειακής ή μειονοτικής του γλώσσας, όταν αυτό προβλέπεται από διεθνείς συνθήκες. Όπου είναι αναγκαίο, το δικαστήριο υποχρεούται να χρησιμοποιήσει διερμηνέα. Επιπλέον, κατά το άρθρο 12 παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783, το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει την εκτέλεση της παραγγελίας κατά έναν ειδικό τύπο ο οποίος προβλέπεται από το εθνικό δικαίό του. Το δικαστήριο εκτελέσεως εκτελεί την παραγγελία σύμφωνα με την ειδική διαδικασία, εκτός εάν αυτό δεν συνάδει προς το εθνικό δικαίό του ή δεν είναι σε θέση να το πράξει λόγω μεζόνων πρακτικών δυσκολιών. Εάν, για έναν από τους εν λόγω λόγους, το δικαστήριο εκτελέσεως δεν ανταποκρίνεται στην πρόσκληση για την εκτέλεση της παραγγελίας σύμφωνα με ειδική διαδικασία, ενημερώνει σχετικά το αιτούν δικαστήριο.

Στην περίπτωση παραγγελίας βάσει των άρθρων 19 έως 21, η απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων πραγματοποιείται σύμφωνα με το δικαίωμα του κράτους μέλους του αιτούντος δικαστηρίου, δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Στην περίπτωση παραγγελιών βάσει των άρθρων 12 έως 14, εάν είναι απαραίτητη η διασφάλιση της χρήσης της μητρικής γλώσσας διαδίκου ή περιφερειακής ή μειονοτικής γλώσσας, το δικαστήριο εκτελέσεως υποχρεούται να χρησιμοποιήσει διερμηνέα.

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας δεν προβλέπει ειδικά τον τόπο όπου θα πρέπει να βρίσκεται ο διερμηνέας σε περίπτωση διεξαγωγής εξέτασης μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Διασφαλίζει, ωστόσο, την παρουσία διερμηνέων στις αίθουσες που έχουν διαμορφωθεί ειδικά για τη διεξαγωγή εξέτασης με αυτή τη μέθοδο. Σύμφωνα με το διάταγμα του υπουργού Δικαιοσύνης αριθ. 19/2017, ο διερμηνέας πρέπει να φαίνεται στο βιντεοσκοπημένο υλικό.

Στην περίπτωση παραγγελιών βάσει των άρθρων 19 έως 21, το αιτούν δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως, λαμβάνει βοήθεια για την εξεύρεση διερμηνέα, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Η απόφαση του δικαστηρίου με την οποία διατάσσεται η διεξαγωγή εξέτασης μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών επιδίδεται ή κοινοποιείται στα πρόσωπα που κλητεύονται ταυτόχρονα με την κλήτευση σε ακρόαση, εξέταση ή αυτοψία. Η απόφαση του δικαστηρίου με την οποία διατάσσεται η διεξαγωγή εξέτασης μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαβιβάζεται αμελλητί στο δικαστήριο ή τον άλλο φορέα που παρέχει τις ειδικές εγκαταστάσεις για τη διεξαγωγή της εξέτασης μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας δεν περιέχει ειδική πρόβλεψη για την κλήτευση σε εξέταση που πρόκειται να διεξαχθεί μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η κλήτευση σε ακρόαση πρέπει να αποστέλλεται με τρόπο που να επιτρέπει την επιστροφή στο δικαστήριο πριν από την ακρόαση της βεβαίωσης ότι η κλήτευση επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε σύννομα.

Η πρώτη ακρόαση πρέπει να προγραμματιστεί με τρόπο ώστε να διασφαλιστεί ότι η κλήτευση θα επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στους διαδίκους, κατά γενικό κανόνα, τουλάχιστον δεκαπέντε ημέρες πριν από την ημερομηνία της ακρόασης. Σε επείγουσες περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει συντομότερη προθεσμία.

Στην περίπτωση παραγγελίας βάσει των άρθρων 19 έως 21, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 19 παράγραφοι 4 και 8.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Τα έξοδα ποικίλλουν και βαρύνουν (με εγγύηση ή προκαταβολή) το αιτούν δικαστήριο, εφόσον το ζητήσει το δικαστήριο εκτελέσεως. Η υποχρέωση των διαδίκων να καταβάλουν τα ανωτέρω τέλη και δαπάνες διέπεται από την νομοθεσία του κράτους μέλους του αιτούντος δικαστηρίου.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να ενημερώσει το οικείο πρόσωπο ότι η εξέταση είναι εθελοντική. Σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 6 στοιχείο α) του νόμου XXVIII του 2017 περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου ([☞ A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. Törvény](#), στα ουγγρικά), το ουγγρικό δικαστήριο που συμμετέχει στη διοργάνωση της βιντεοδιάσκεψης πρέπει επίσης να ενημερώσει τον μάρτυρα που πρόκειται να εξεταστεί ότι η συμμετοχή του είναι εθελοντική.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Η ταυτότητα του προσώπου που πρόκειται να εξεταστεί μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών επαληθεύεται με βάση τα ακόλουθα:

τα στοιχεία που παρέχει το εν λόγω πρόσωπο προκειμένου να επαληθευτεί η ταυτότητα και η διεύθυνσή του, και την παρουσίαση του επίσημου εγγράφου ταυτότητας ή τίτλου διαμονής του με τα τεχνικά μέσα που προβλέπονται από τον νόμο.

Εάν το δικαστήριο διατάξει την εμπιστευτική μεταχείριση των στοιχείων μάρτυρα, πρέπει να διασφαλίζεται ότι, κατά την παρουσίαση του επίσημου εγγράφου ταυτότητας ή του τίτλου διαμονής του μάρτυρα με τα τεχνικά μέσα που προβλέπονται από τον νόμο, τα στοιχεία αυτά μπορεί να τα δει μόνον ο πρόεδρος του δικαστηρίου ή ο γραμματέας του δικαστηρίου, σε περίπτωση που η ακρόαση ή η αυτοψία διεξάγεται από τον γραμματέα.

Το δικαστήριο χρησιμοποιεί επίσης ηλεκτρονικά μέσα ή απευθείας αναζητήσεις σε βάσεις δεδομένων προκειμένου να εξασφαλίσει ότι:

τα στοιχεία που παρέχει το πρόσωπο που πρέπει να εξεταστεί προκειμένου να επαληθευτεί η ταυτότητα και η διεύθυνσή του συμπίπτουν με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα μητρώα, και

το επίσημο έγγραφο και ο τίτλος διαμονής που παρουσιάζει το πρόσωπο που πρόκειται να εξεταστεί ως αποδεικτικά ταυτότητας είναι έγκυρα και συμπίπτουν με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα μητρώα.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας δεν προβλέπει ορκοδοσία στις δικαστικές διαδικασίες.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας προβλέπει την παρουσία προσώπου υπεύθυνου για τη διασφάλιση της λειτουργίας και τον χειρισμό του απαραίτητου τεχνικού εξοπλισμού στις ειδικές εγκαταστάσεις όπου πρόκειται να διεξαχθεί η εξέταση μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Ο χειριστής πρέπει να διασφαλίζει πριν από την έναρξη της εξέτασης ότι ο τεχνικός εξοπλισμός που προορίζεται για τη διεξαγωγή της εξέτασης λειτουργεί πλήρως. Εάν υπάρξει οποιοδήποτε πρόβλημα που παρακωλύει την κανονική λειτουργία του τεχνικού εξοπλισμού, ο χειριστής αναφέρει αμελλητί τη δυσλειτουργία στον δικαστή που βρίσκεται στον χώρο στον οποίο διεξάγεται η ακρόαση και μεριμνά για την επίλυση του προβλήματος. Στη συνέχεια, υποβάλλει στον προϊστάμενο του γραπτή αναφορά του προβλήματος και των μέτρων που λήφθηκαν. Η εξέταση μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν μπορεί να ξεκινήσει ή να συνεχιστεί έως ότου επιλυθεί το πρόβλημα. Εάν είναι αναγκαίο, πρέπει να επαναληφθεί το στάδιο της διαδικασίας που βρισκόταν σε εξέλιξη όταν προέκυψε το πρόβλημα ή η δυσλειτουργία του τεχνικού εξοπλισμού που χρησιμοποιούνταν για τη διεξαγωγή της εξέτασης μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Γενικά, δεν απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες.

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/09/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Μάλτα

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Οι καταθέσεις των προσώπων που εξετάζονται με βιντεοδιάσκεψη μπορούν να ληφθούν απευθείας από το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους βάσει παραγγελιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων. Η αρμόδια αρχή μπορεί να αναθέσει σε δικαστήριο της Μάλτας να συμμετάσχει στη διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων. Στις περιπτώσεις αυτές και για τον σκοπό αυτό, το δικαστήριο της Μάλτας μπορεί να διορίσει δικαστικό αρωγό σύμφωνα με το άρθρο 97Α παράγραφος 3 του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας (κεφάλαιο 12 της νομοθεσίας της Μάλτας).

Στην περίπτωση παραγγελιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, το δικαστήριο εκτέλεσης μπορεί, κατά τη διακριτική του ευχέρεια, να επιτρέψει τη διεξαγωγή αποδείξεων με βιντεοδιάσκεψη υπό τους όρους και τις οδηγίες που κρίνει αναγκαίες. Η εν λόγω διεξαγωγή αποδείξεων διέπεται ειδικά από το άρθρο 622B παράγραφος 2 του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας (κεφάλαιο 12 της νομοθεσίας της Μάλτας). Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το δικαστήριο εκτέλεσης μπορεί επίσης να ορίσει ότι η διεξαγωγή αποδείξεων με βιντεοδιάσκεψη πραγματοποιείται με τη συμμετοχή του αιτούντος δικαστηρίου, κατά περίπτωση.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Δεν επιβάλλονται τέτοιοι περιορισμοί. Μάρτυρες, πραγματογνώμονες και διάδικοι μπορούν όλοι να εξεταστούν με βιντεοδιάσκεψη, εκτός εάν αυτό αντίκειται στις θεμελιώδεις αρχές του εθνικού δικαίου. Ισχύουν οι ίδιοι κανόνες σχετικά με την ικανότητα μαρτυρίας, ανεξάρτητα από το αν ο μάρτυρας εξετάζεται αυτοπροσώπως ή με βιντεοδιάσκεψη.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Δεν επιβάλλονται παρόμοιοι περιορισμοί, υπό την προϋπόθεση ότι η παραγγελία διεξαγωγής αποδείξεων δεν αντιβαίνει στις θεμελιώδεις αρχές του εθνικού δικαίου.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Το άρθρο 622B παράγραφος 2 του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας (κεφάλαιο 12 της νομοθεσίας της Μάλτας) αφήνει στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου εκτέλεσης να καθορίσει τον τόπο διεξαγωγής της εξέτασης με βιντεοδιάσκεψη. Στην πράξη, η βιντεοδιάσκεψη συχνά λαμβάνει χώρα στο δικαστικό μέγαρο.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Ναι, επιτρέπεται η ηχογράφηση ή η βιντεοσκόπηση οποιασδήποτε κατάθεσης με τη χρήση του υφιστάμενου συστήματος καταγραφής στα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 622B παράγραφος 1 του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας (κεφάλαιο 12 της νομοθεσίας της Μάλτας).

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Στην περίπτωση παραγγελιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, η ακρόαση πρέπει να διεξάγεται στη μαλτεζική ή στην αγγλική γλώσσα, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου περί δικαστικών διαδικασιών (χρήση της αγγλικής γλώσσας) (κεφάλαιο 189 της νομοθεσίας της Μάλτας). Εάν το πρόσωπο που καταθέτει δεν κατανοεί ούτε τα μαλτεζικά ούτε τα αγγλικά, το δικαστήριο εκτέλεσης μπορεί να διορίσει διερμηνέα.

Στην περίπτωση παραγγελιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, η γλώσσα της ακρόασης εξαρτάται από το αν οι καταθέσεις πρέπει να ληφθούν με τη συμμετοχή δικαστηρίου της Μάλτας ή διορισμένου δικαστικού αρωγού (ανατρέξτε στην ερώτηση 1).

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Στην περίπτωση παραγγελιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, οι διερμηνείς διορίζονται από το δικαστήριο εκτέλεσης σύμφωνα με το άρθρο 596 του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας (κεφάλαιο 12 της νομοθεσίας της Μάλτας). Οι

διερμηνείς διορίζονται με προσωρινά έξοδα του διαδικού που καλεί τον μάρτυρα. Οι διερμηνείς πρέπει να βρίσκονται στον τόπο διεξαγωγής της εξέτασης που καθορίζει το δικαστήριο εκτέλεσης (ανατρέξτε στην ερώτηση 4).

Στην περίπτωση παραγγελιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ορίσει διερμηνείς και να αποφασίσει τον τόπο στον οποίο θα πρέπει να βρίσκονται.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Στην περίπτωση παραγγελιών που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, το προς εξέταση πρόσωπο καλείται να εμφανιστεί με κλήση κατά τον χρόνο και στον τόπο που ορίζονται σε αυτήν. Η κλήση πρέπει να εκδίδεται τουλάχιστον έναν μήνα πριν από τη διεξαγωγή της ακρόασης, ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος για την επίδοση της κλήσης στο προς εξέταση πρόσωπο.

Στην περίπτωση αιτήσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, στο προς εξέταση πρόσωπο μπορεί να κοινοποιηθεί ο χρόνος και ο τόπος της ακρόασης απευθείας από το αιτούν δικαστήριο. Εναλλακτικά, το προς εξέταση πρόσωπο ενημερώνεται από την αρμόδια αρχή σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο της ακρόασης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τηλεφώνου. Για τον σκοπό αυτό, το δικαστήριο εκτέλεσης θα πρέπει να παρέχει τα απαραίτητα στοιχεία επικοινωνίας του προς εξέταση προσώπου.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Η χρήση βιντεοδιάσκεψης παρέχεται δωρεάν.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Στις περιπτώσεις αυτές, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, να βεβαιωθεί, πριν από την υποβολή της παραγγελίας του για την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων, ότι η διεξαγωγή αποδείξεων διενεργείται σε εθελοντική βάση.

Όταν το αιτούν δικαστήριο δεν μπορεί να παράσχει τα στοιχεία επικοινωνίας του προς εξέταση προσώπου (όπως αναφέρεται στο ερώτημα 8), αυτό θεωρείται γενικά ως ένδειξη ότι δεν έχει τηρηθεί η απαίτηση του άρθρου 19 παράγραφος 2 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, εκτός εάν μπορούν να προσδιοριστούν άλλα μέσα για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τη διάταξη αυτή, μέσω αμοιβαίας συνεργασίας του αιτούντος δικαστηρίου και του δικαστηρίου εκτέλεσης ή των αρμόδιων αρχών.

Επιπλέον, όταν έχει ανατεθεί σε δικαστήριο της Μάλτας ή σε δικαστικό αρωγό να συμμετάσχει στην ακρόαση σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, το δικαστήριο ή ο δικαστικός αρωγός, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να ενημερώσει απευθείας το προς εξέταση πρόσωπο σχετικά με την εθελοντική βάση της διεξαγωγής αποδείξεων.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Όταν υποβάλλεται παραγγελία σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, το δικαστήριο εκτέλεσης εξακριβώνει την ταυτότητα του προς εξέταση προσώπου και την επαληθεύει, κατά περίπτωση, με αντιπαραβολή του δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου του. Στην πράξη, συχνά η πρώτη ερώτηση που υποβάλλεται σε μάρτυρα είναι να δηλώσει το όνομά του ενόρκως.

Στην περίπτωση παραγγελιών που υποβάλλονται βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να επαληθεύσει την ταυτότητα του προς εξέταση προσώπου.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Κατά γενικό κανόνα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, η όρκιση πριν από την κατάθεση ρυθμίζεται από τον Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας (κεφάλαιο 12 της νομοθεσίας της Μάλτας). Οι μάρτυρες που ασπάζονται τη ρωμαιοκαθολική πίστη ορκίζονται σύμφωνα με τα έθιμα των Καθολικών πιστών και οι μάρτυρες που δεν ασπάζονται την εν λόγω πίστη ορκίζονται κατά τον τρόπο που θεωρούν ως τον πλέον δεσμευτικό για τη συνείδησή τους. Οι μάρτυρες ορκίζονται να πουν την αλήθεια, όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια.

Ωστόσο, δεν ισχύουν εθνικές απαιτήσεις για την ορκοδοσία σε περίπτωση απευθείας διεξαγωγής αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να οργανώσει την όρκιση σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του αιτούντος δικαστηρίου.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Αρμόδιος επικοινωνίας:

Nathalie Cutajar, ανώτερη γραμματέας

+356 25902346

[✉ nathalie.cutajar@courtservices.mt](mailto:nathalie.cutajar@courtservices.mt)

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Πριν από την ημερομηνία της ακρόασης, ζητούνται από το αιτούν δικαστήριο τα ακόλουθα:

α. ζώνη ώρας

β. καθορισμός ημερομηνίας και ώρας της δοκιμής

γ. σταθερή διεύθυνση IP

δ. λεπτομερή στοιχεία του τεχνικού επικοινωνίας.

Τελευταία επικαιροποίηση: 05/04/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Κάτω Χώρες

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Το αστικό δικονομικό δίκαιο των Κάτω Χωρών δεν περιέχει κανέναν γενικό κανόνα για το θέμα αυτό. Ωστόσο, η βιντεοδιάσκεψη δεν αποκλείεται και, επομένως, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί σε αυτές τις περιπτώσεις κατά τον νόμο.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Όταν ένα πρόσωπο μπορεί να εξεταστεί βάσει του αστικού δικονομικού δικαίου, η εξέταση αυτή μπορεί κατ' αρχήν να γίνει επίσης μέσω βιντεοδιάσκεψης. Το αστικό δικονομικό δίκαιο δεν περιέχει καμία σχετική ειδική διάταξη.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Δεν υπάρχουν κανόνες που να επιβάλλουν ειδικούς περιορισμούς. Ισχύουν οι εθνικοί κανόνες αστικού δικονομικού δικαίου.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Δεν υπάρχει κανένας ειδικός κανόνας για την εξέταση μέσω βιντεοδιάσκεψης. Ισχύουν οι εθνικοί κανόνες αστικού δικονομικού δικαίου. Ο κανόνας είναι ότι τα πρόσωπα εξετάζονται στο δικαστήριο. Μπορεί να γίνει εξαίρεση εάν ένας μάρτυρας δεν είναι σε θέση να μεταβεί στο δικαστήριο λόγω ασθένειας ή για άλλο λόγο (άρθρο 175 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Η εξέταση μάρτυρα από Ολλανδό δικαστή με βιντεοδιάσκεψη θεωρείται ζωντανή μετάδοση κανονικής εξέτασης μάρτυρα. Σύμφωνα με τον νόμο, πρέπει να τηρούνται πρακτικά της εξέτασης μαρτύρων από ανακριτή. Επειδή δεν ισχύουν διαφορετικοί κανόνες για την εξέταση με βιντεοδιάσκεψη, πρέπει να τηρηθούν και στην περίπτωση αυτή πρακτικά. Εκτός από τα πρακτικά, η νομοθεσία δεν απαγορεύει την ενδεχόμενη καταγραφή εικόνας ή ήχου, αλλά αυτή η καταγραφή δεν μπορεί να εξομοιωθεί με τα πρακτικά.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Όταν το δικαστήριο εκτελέσεως βρίσκεται στις Κάτω Χώρες, η εξέταση διεξάγεται στην ολλανδική γλώσσα. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες. Η ολλανδική εκτελεστική νομοθεσία επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να επιβάλλουν όρους για την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων, τους οποίους θεωρεί χρήσιμους ή αναγκαίους για την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Το αστικό δικονομικό δίκαιο των Κάτω Χωρών δεν προβλέπει ειδικές διατάξεις για τη διερμηνεία. Στις Κάτω Χώρες, στις αστικές υποθέσεις οι διάδικοι πρέπει κατ' αρχήν να εξασφαλίζουν οι ίδιοι τους διερμηνείς τους.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Σύμφωνα με την ολλανδική εκτελεστική νομοθεσία, το δικαστήριο εκτελέσεως μπορεί να ορίσει ποιος από τους διαδίκους επιφορτίζεται με τις κλητεύσεις που συνεπάγεται αίτηση για διεξαγωγή αποδείξεων.

Κλητεύσεις με τις οποίες δεν επιφορτίζονται οι διάδικοι πραγματοποιούνται από τον γραμματέα του δικαστηρίου εκτελέσεως. Σύμφωνα με το αστικό δικονομικό δίκαιο των Κάτω Χωρών, οι μάρτυρες πρέπει να κλητεύονται τουλάχιστον μία εβδομάδα (σύμφωνα με τη νομοθεσία που πρόκειται να τεθεί σε ισχύ, τουλάχιστον 10 μέρες) πριν από την εξέταση.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Τα έξοδα που συνδέονται με τον ειδικό τύπο και τα έξοδα για τη χρήση τηλεπικοινωνιακών τεχνολογιών δεν βαρύνουν τους διαδίκους. Σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο, δεν γίνεται μετακύλιση αυτών των εξόδων. Τα έξοδα βαρύνουν το κράτος, από το οποίο μπορεί να ζητηθεί επιστροφή, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 και το άρθρο 10 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1206/2001, όταν η απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων προϋποθέτει την ακρόαση προσώπου, το αιτούν δικαστήριο ενημερώνει το πρόσωπο αυτό ότι η δικαστική πράξη θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση. Δεν ισχύουν περαιτέρω απαιτήσεις στο θέμα αυτό.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Σύμφωνα με το αστικό δικονομικό δίκαιο των Κάτω Χωρών, αρμόδιο για το θέμα αυτό είναι το δικαστήριο (άρθρο 177 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Ο δικαστής ρωτά τους μάρτυρες το όνομα, το επώνυμο, την ηλικία, το επάγγελμα και τον τόπο κατοικίας τους. Στους μάρτυρες τίθενται επίσης ερωτήσεις σχετικά με την τυχόν σχέση τους με τους διαδίκους (συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, επαγγελματική σχέση).

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Σύμφωνα με το αστικό δικονομικό δίκαιο των Κάτω Χωρών, ο δικαστής ζητά από τους μάρτυρες να δώσουν θρησκευτικό ή πολιτικό όρκο πριν από την εξέταση. Με τον τρόπο αυτόν οι μάρτυρες δεσμεύονται να πουν όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια. Οι μάρτυρες που εν γνώσει τους δεν λένε την αλήθεια διαπράττουν ψευδορκία. Η απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων διεξάγεται σύμφωνα με το δίκαιο του αιτούντος κράτους.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Οι διεθνείς αιτήσεις δικαστικής συνδρομής στο πλαίσιο των οποίων πρόκειται να χρησιμοποιηθεί βιντεοδιάσκεψη προγραμματίζονται με το προσωπικό υποστήριξης ΤΠΕ των ολλανδικών δικαστηρίων (SPIRIT). Αυτό αναλαμβάνει την τεχνική και υλικοτεχνική προετοιμασία.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει τέτοιες πληροφορίες.

Τελευταία επικαιροποίηση: 18/09/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Αυστρία

Σε κάθε δικαστικό κατάστημα όπου υπάρχει εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης ορίζεται ένας υπάλληλος ως υπεύθυνος για την εγκατάσταση αυτή. Ο υπάλληλος αυτός μπορεί να χειρίζεται την εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης και να προβαίνει σε απλές ρυθμίσεις. Κάθε εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης είναι συνδεδεμένη με μία κεντρική μονάδα η οποία βρίσκεται στη διεύθυνση πληροφορικής (IT-Administration) του ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης (BMJ). Η διεύθυνση πληροφορικής μπορεί να προσαρμόζει εξ αποστάσεως κάθε εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης ανά την επικράτεια.

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Στην Αυστρία επιτρέπεται και είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και με τους δύο τρόπους. Οι διατάξεις του αυστριακού δικονομικού δικαίου σχετικά με την αμφισβητούμενη δικαιοδοσία περιέχονται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zivilprozessordnung - ZPO), ενώ η εκούσια δικαιοδοσία ρυθμίζεται από τον νόμο περί εκούσιας δικαιοδοσίας (Außerstreitgesetz -AußStrG). Η διεξαγωγή των αποδείξεων διέπεται από τα άρθρα 266 έως 389 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τα άρθρα 16, 20 και 31 έως 35 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας (ο οποίος παραπέμπει και στις συναφείς διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), καθώς και από ορισμένες διατάξεις που αφορούν ειδικές διαδικασίες, όπως για παράδειγμα τη διάταξη του άρθρου 85 περί υποχρέωσης σύμπραξης σε δίκες που αφορούν την πατρότητα. Αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω εθνικές διαδικασίες και νομοθετικές διατάξεις παρέχονται στις απαντήσεις στα κατωτέρω ερωτήματα καθώς και στο ενημερωτικό δελτίο «[Διεξαγωγή αποδείξεων - Αυστρία](#)».

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Σύμφωνα με το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (αμφισβητούμενη δικαιοδοσία) και το άρθρο 35 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας σε συνδυασμό με το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (εκούσια δικαιοδοσία) επιτρέπεται η χρήση της βιντεοτεχνολογίας για τη διεξαγωγή αποδείξεων, ήτοι, μεταξύ άλλων, για την εξέταση των διαδίκων και των μαρτύρων ή για την παροχή αναλυτικής γνωμοδότησης δικαστικού πραγματογνώμονα.

Με το άρθρο 3 του πρώτου νόμου περί συνοδευτικών μέτρων για την COVID-19 στον τομέα της δικαιοσύνης (COVID-19-Justiz-Begleitgesetz) (BGBl I 16/2020, όπως τροποποιήθηκε με τον BGBl I 224/2022) θεσπίστηκε για πρώτη φορά σε αστικές δικαστικές διαδικασίες η δυνατότητα, με τη συγκατάθεση των διαδίκων, διεξαγωγής προφορικών συζητήσεων και ακροάσεων χωρίς τη φυσική παρουσία των διαδίκων ή των εκπροσώπων τους, με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών μέσων επικοινωνίας για τη διαβίβαση λόγου και εικόνας, και, κατ' αυτόν τον τρόπο, η δυνατότητα διεξαγωγής αποδείξεων εντός ή εκτός της προφορικής συζήτησης, ακόμη και χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, καθώς και παροχής στα πρόσωπα που πρέπει να παραστούν κατά τη συζήτηση της δυνατότητας να συμμετάσχουν σε αυτήν.

Η εισαγωγή της διάταξης αυτής οφειλόταν στην πανδημία και είχε στόχο τη μείωση των προσωπικών επαφών μεταξύ των ατόμων στο απολύτως αναγκαίο μέτρο και την αποφυγή της άμεσης επαφής, κατά τη διάρκεια των προφορικών συζητήσεων, μεταξύ ατόμων τα οποία στις περισσότερες περιπτώσεις δεν θα συναντώνταν διαφορετικά.

Ο πρώτος νόμος περί συνοδευτικών μέτρων για την COVID-19 στον τομέα της δικαιοσύνης (BGBl I 16/2020, όπως τροποποιήθηκε με το BGBl I 224/2022) λήγει στις 30 Ιουνίου 2023.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Κατά το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (αμφισβητούμενη δικαιοδοσία) και το άρθρο 35 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας σε συνδυασμό με το άρθρο 277 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (εκούσια δικαιοδοσία) επιτρέπεται εν γένει η χρήση της βιντεοτεχνολογίας για τη διεξαγωγή αποδείξεων. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή ενδέχεται να υπόκειται σε περιορισμούς εν τοις πράγμασι, για παράδειγμα σε περιπτώσεις έγγραφης απόδειξης ή αυτοψίας.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Οποιοσδήποτε μπορεί να κληθεί να εμφανιστεί στο αρμόδιο δικαστήριο του τόπου της κατοικίας του προκειμένου να εξεταστεί μέσω βιντεοδιάσκεψης. Όλα τα δικαστήρια, οι εισαγγελίες και τα σωφρονιστικά καταστήματα της Αυστρίας διαθέτουν τουλάχιστον μία εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Δεδομένου ότι το αυστριακό δίκαιο περί προστασίας δεδομένων δεν παρέχει καμία γενικής φύσεως νομική βάση για τη μαγνητοσκόπηση ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης στην πολιτική δίκη, αυτό προϋποθέτει τη συγκατάθεση όλων των προσώπων που μετέχουν στη βιντεοδιάσκεψη. Ο γενικός αυτός κανόνας αφορά τη μη απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων, η οποία κατά το άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2020/1783 για τη διεξαγωγή αποδείξεων (στο εξής: κανονισμός) εκτελείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Αντιθέτως, η εκτέλεση της παραγγελίας για απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων εκτελείται κατά βάση σύμφωνα με το δικαιο του αιτούντος κράτους μέλους (άρθρο 19 παράγραφος 8 του κανονισμού). Εφόσον το εν λόγω δίκαιο επιτρέπει τη μαγνητοσκόπηση της βιντεοδιάσκεψης ακόμη και χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερόμενων προσώπων, το αυτό επιτρέπεται και στο πλαίσιο της αυστριακής έννομης τάξης.

Τεχνική δυνατότητα μαγνητοσκόπησης των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης παρέχουν καταρχήν όλες οι εγκαταστάσεις βιντεοδιάσκεψης. Όπου η μαγνητοσκόπηση της δίκης αποτελεί πάγια πρακτική (όπως, για παράδειγμα, σε πολλά ποινικά δικαστήρια), η μαγνητοσκόπηση των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης μπορεί να γίνει με τον υπάρχοντα τεχνικό εξοπλισμό. Ωστόσο, και αλλού μπορεί να πραγματοποιηθεί μαγνητοσκόπηση, εφόσον κριθεί σκόπιμη, με την απλή εγκατάσταση κατάλληλου μέσου αποθήκευσης.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

α) Δεδομένου ότι κατά το άρθρο 12 παράγραφος 2 του κανονισμού η διεξαγωγή αποδείξεων πραγματοποιείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης, η ακρόαση πρέπει να διενεργείται στη γερμανική γλώσσα (σε ορισμένα αυστριακά δικαστήρια προβλέπεται, επιπλέον, η κροατική, η σλοβενική ή η ουγγρική γλώσσα). Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει να χρησιμοποιηθεί η δική του επίσημη γλώσσα (καθώς και οποιοδήποτε τυχόν άλλη γλώσσα) στο πλαίσιο εκτέλεσης της παραγγελίας κατά ειδικό τύπο. Εντούτοις, το δικαστήριο εκτέλεσης της παραγγελίας μπορεί να απορρίψει το αίτημα αυτό επικαλούμενο παραδείγματος χάριν μείζονες πρακτικές δυσκολίες (άρθρο 12 παράγραφος 3 του κανονισμού).

β) Κατά το άρθρο 19 παράγραφος 8 του κανονισμού, το αιτούν δικαστήριο εκτελεί την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων κατά βάση σύμφωνα με τη νομοθεσία του δικού του κράτους μέλους, ήτοι σε επίσημη γλώσσα που προβλέπει η συγκεκριμένη νομοθεσία. Ωστόσο, η Αυστρία μπορεί ως κράτος μέλος εκτέλεσης να θέσει ως όρο για τη διεξαγωγή της ακρόασης τη χρησιμοποίηση της γλώσσας της σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Υπό την επιφύλαξη της καταβολής των εξόδων κατ' άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού, αρμόδιο για τον διορισμό διερμηνέα στη μη απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων είναι καταρχήν το δικαστήριο εκτέλεσης. Ωστόσο συνιστάται (και ως προς αυτό το σημείο) η εποικοδομητική συνεργασία των εμπλεκόμενων δικαστηρίων.

Στην απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων κατ' άρθρο 20 του κανονισμού, αρμόδιο για τον διορισμό διερμηνέα είναι καταρχήν το αιτούν δικαστήριο. Ωστόσο, το άρθρο 20 παράγραφος 2 προβλέπει υποχρέωση του κράτους μέλους εκτέλεσης προς παροχή βοήθειας.

Η απόφαση σχετικά με τη χώρα καταγωγής των διερμηνέων και τη χώρα στην οποία θα πρέπει να είναι παρόντες/-ούσες λαμβάνεται κατά περίπτωση, ανάλογα με τη σκοπιμότητά της.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιορισθεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Για την κλήση προς εξέταση μέσω βιντεοδιάσκεψης στην ημεδαπή ισχύουν οι ίδιες διατυπώσεις και προθεσμίες που ισχύουν για την κλήση προς εξέταση ενώπιον του δικάζοντος δικαστηρίου.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Κατά τη βιντεοδιάσκεψη μέσω Internet Protocol (IP) δεν προκύπτουν έξοδα συνδιαλέξεως. Αν η βιντεοδιάσκεψη πραγματοποιηθεί μέσω ISDN, ο καλών επιβαρύνεται με το κόστος της τηλεφωνικής κλήσης. Αυτό διαφέρει ανάλογα με τον τόπο προς τον οποίο πραγματοποιείται η κλήση.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Πρωταρχικό καθήκον του αιτούντος δικαστηρίου βάσει της δεσμευτικής διάταξης του άρθρου 19 παράγραφος 2 του κανονισμού είναι να διασφαλίζει την εν λόγω ενημέρωση, κατά κανόνα δε, προσκαλεί το ίδιο τα εξεταζόμενα πρόσωπα να συμμετάσχουν στη βιντεοδιάσκεψη. Εάν στην αντίληψη της αυστριακής αρμόδιας κεντρικής αρχής ή του εκάστοτε αυστριακού δικαστηρίου υποπέσει ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 19 παράγραφος 2 του κανονισμού κατά την προετοιμασία ή την εκτέλεση της απευθείας διεξαγωγής αποδείξεων, τότε οφείλουν να συμβάλλουν δεόντως και από κοινού με το αιτούν δικαστήριο ώστε να τηρηθούν οι διατάξεις αυτές. Οι αυστριακοί δικαστικοί υπάλληλοι είναι εκπαιδευμένοι στην εφαρμογή του κανονισμού και μπορούν να συμβουλευούνται τον «Οδηγό για τις βιντεοδιασκέψεις στο πλαίσιο διασυννοριακών διαδικασιών», ο οποίος διατίθεται μέσω του ενδοδικτύου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Η εξακρίβωση των στοιχείων γίνεται με έλεγχο επίσημου δελτίου ταυτότητας που φέρει φωτογραφία, ενώ το εξεταζόμενο πρόσωπο ερωτάται για τα στοιχεία του και στο πλαίσιο της εξέτασής του από το δικαστήριο (άρθρο 340 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Οι περί ορκου διατάξεις περιέχονται στα άρθρα 377 και 379, καθώς και στα άρθρα 336 έως 338 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας όσον αφορά τους διαδικούς και τους μάρτυρες αντίστοιχα.

Καταρχήν ορκίζονται υποχρεωτικά τόσο οι διάδικοι όσο και οι μάρτυρες. Ενώ, όμως, δεν είναι δυνατός ο εξαναγκασμός των διαδίκων σε παροχή ορκου, στην περίπτωση της άρνησης του ορκου από μάρτυρα, αυτός μπορεί να εξαναγκαστεί να δώσει ορκό με τα ίδια μέσα που ισχύουν και για την κατάθεση μάρτυρα (άρθρα 325 και 326 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τα οποία προβλέπουν την επιβολή χρηματικής ποινής ή και ποινής φυλάκισης έως 6 εβδομάδων). Κατά το άρθρο 288 παράγραφος 2 του Ποινικού Κώδικα (StGB) τιμωρείται με φυλάκιση από έξι μήνες έως πέντε έτη όποιος προβαίνει σε ψευδή ένορκη κατάθεση ενώπιον δικαστηρίου ή ενισχύει με όρκο ψευδή κατάθεση ή άλλως παρέχει με οποιονδήποτε άλλο τρόπο ψευδή ορκό ενώπιον δικαστηρίου σε περιπτώσεις που ο όρκος προβλέπεται από τον νόμο.

Αντιθέτως δεν τιμωρείται η ψευδής (ανωμοτί) κατάθεση διαδίκου, ενώ η (ανωμοτί) ψευδής κατάθεση μάρτυρα τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι τριών ετών (άρθρο 288 παράγραφος 1 του Ποινικού Κώδικα).

Κατά το άρθρο XL του εισαγωγικού νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Einführungsgesetz zur Zivilprozessordnung - EGZPO), η ορκοδοσία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου της 3ης Μαΐου 1868, RGBI. Nr. 33 (περί του τύπου του ορκου και λοιπών διατυπώσεων) (βλ. <https://alex.onb.ac.at/cgi-content/alex?aid=rgb&datum=18680004&seite=00000067>).

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 336 παράγραφος 1 και του άρθρου 377 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, είναι ανίκανοι προς ορκοδοσία και συνεπώς δεν επιτρέπεται να ορκίζονται όσοι έχουν καταδικασθεί για ψευδομαρτυρία, οι μη έχοντες συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους κατά το χρόνο της εξέτασης καθώς και όσοι λόγω νοητικής ανωριμότητας ή νοητικής υστέρησης δεν κατανοούν επαρκώς τη σημασία του ορκου.

Αποκλείεται η εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων περί ένορκης εξέτασης μαρτύρων και διαδικών σε διαδικασίες της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρο 35 του νόμου περί εκούσιας δικαιοδοσίας).

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Σε κάθε δικαστικό κατάστημα όπου υπάρχει εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης ορίζεται ένας υπάλληλος ως υπεύθυνος για την εγκατάσταση αυτή. Ο υπάλληλος αυτός μπορεί να χειρίζεται την εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης και να προβαίνει σε απλές ρυθμίσεις. Κάθε εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης είναι συνδεδεμένη με μία κεντρική μονάδα η οποία βρίσκεται στη διεύθυνση πληροφορικής (IT-Administration) του ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης (BMJ). Η διεύθυνση πληροφορικής μπορεί να προσαρμόζει εξ αποστάσεως κάθε εγκατάσταση βιντεοδιάσκεψης ανά την επικράτεια.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Απαιτείται η γνωστοποίηση των ακόλουθων στοιχείων από το αιτούν δικαστήριο:

Διεύθυνση IP ή/και αριθμός ISDN με διεθνή κωδικό

Όνομα, τηλεφωνικός αριθμός και ηλεκτρονική διεύθυνση ενός υπαλλήλου του αιτούντος δικαστηρίου ο οποίος είναι εξοικειωμένος με τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εγκατάστασης στην άλλη πλευρά και αρμόδιος να τη χειριστεί.

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/09/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [pl](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Πολωνία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Στην Πολωνία η διεξαγωγή αποδείξεων μπορεί να πραγματοποιηθεί με βιντεοδιάσκεψη, σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 και τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2020/1783, της 25ης Νοεμβρίου 2020, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (διεξαγωγή αποδείξεων) (αναδιατύπωση). Η χρήση βιντεοδιάσκεψης διέπεται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (εφεξής: ΚΠολΔ), ιδίως το άρθρο 151 παράγραφος 2 και το άρθρο 235 παράγραφος 2 του ΚΠολΔ και από τον κανονισμό του Υπουργού Δικαιοσύνης, της 24ης Φεβρουαρίου 2010, για τον τεχνικό εξοπλισμό και τους πόρους που επιτρέπουν την εξ αποστάσεως διεξαγωγή αποδείξεων στο πλαίσιο αστικής δίκης. Ειδικοί κανόνες για τη διεξαγωγή εξ αποστάσεως συνεδριάσεων, συμπεριλαμβανομένης της διεξαγωγής αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, προβλέπονται στο άρθρο 15zsz [1] του νόμου της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με ειδικές ρυθμίσεις για την πρόληψη και την καταπολέμηση της νόσου COVID-19, άλλων μεταδοτικών νόσων και συναφών καταστάσεων κρίσης. Εφαρμόζονται καθ' όλη τη διάρκεια της κατάστασης επιδημικής απειλής ή της κατάστασης επιδημίας

που κηρύχθηκε λόγω της νόσου COVID-19 και εντός ενός έτους από την άρση της τελευταίας από τις δύο. Δεδομένου ότι η κατάσταση επιδημικής απειλής εξακολουθεί να υφίσταται επί του παρόντος στο έδαφος της Δημοκρατίας της Πολωνίας έως τις 31 Μαρτίου 2023 και είναι δυνατή η περαιτέρω παράταση της, προβλέπεται ότι οι εν λόγω ειδικό κανόνες θα ισχύουν τουλάχιστον έως τις 31 Μαρτίου 2024.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, η διεξαγωγή δημόσιας ακροαματικής διαδικασίας του δικαστηρίου με βιντεοδιάσκεψη αποτελεί κανόνα από τον οποίο μπορεί να υπάρξει παρέκκλιση μόνον εφόσον είναι αναγκαία η αυτοπροσώπη ή δημόσια ακρόαση και η διεξαγωγή ακροαματικής διαδικασίας στο κτίριο του δικαστηρίου δεν θέτει αδικαιολόγητα σε κίνδυνο την υγεία των προσώπων που παρίστανται σε αυτές.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Το πολωνικό δίκαιο δεν επιβάλλει περιορισμούς αυτού του είδους: πραγματογνώμονες, διάδικοι και μάρτυρες μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Το πολωνικό δίκαιο δεν προβλέπει ειδικούς κανόνες σχετικά με τα όρια του είδους των αποδείξεων που μπορούν να διεξαχθούν με βιντεοδιάσκεψη, αλλά απαιτεί απλώς η φύση των αποδείξεων να μην την αποκλείει (άρθρο 235 παράγραφος 2 του ΚΠολΔ). Πράγματι, στην πράξη, η διεξαγωγή ορισμένων αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης (π.χ. αποδεικτικά στοιχεία οπτικής εξέτασης) μπορεί να αποδειχθεί αδύνατη ή ιδιαίτερα δύσκολη. Η τελική αξιολόγηση επαφίεται στο δικαστήριο.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Εάν η ακροαματική διαδικασία πραγματοποιείται μέσω βιντεοδιάσκεψης, το εξεταζόμενο πρόσωπο και άλλοι διάδικοι που δεν βρίσκονται στην αίθουσα του δικαστηρίου πρέπει να παρίστανται στις εγκαταστάσεις άλλου δικαστηρίου ή, σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας τους, σε σωφρονιστικό κατάστημα ή σε εγκατάσταση προσωρινής κράτησης. Στην περίπτωση προσώπου που στερείται της ελευθερίας του, στη διαδικασία συμμετέχουν επίσης εκπρόσωπος της διοίκησης του σωφρονιστικού καταστήματος ή του κέντρου προσωρινής κράτησης, ο τυχόν εκπρόσωπος του προσώπου και, ενδεχομένως, διερμηνέας. Κατ' εξαίρεση, κατά τη διάρκεια της κατάστασης επιδημικής απειλής λόγω της νόσου COVID-19 ή της κατάστασης επιδημίας και εντός ενός έτους από την άρση της τελευταίας από τις δύο (βλ. σημείο 1 ανωτέρω), οι συμμετέχοντες στη βιντεοδιάσκεψη δεν απαιτείται να βρίσκονται σε δικαστικό κτίριο. Αρκεί ο συμμετέχων στη συνεδρίαση να διαθέτει τεχνικές εγκαταστάσεις για να παρίσταται εξ αποστάσεως εκτός του κτιρίου του δικαστηρίου. Διαφορετικά, ο συμμετέχων θα πρέπει, τουλάχιστον 5 ημέρες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία της συνεδρίασης, να υποβάλει αίτηση για συμμετοχή σε εξ αποστάσεως συνεδρίαση στο δικαστικό κτίριο. Το δικαστήριο απαγορεύει την ηχογράφιση, εάν η συνεδρίαση ή μέρος αυτής διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών ή για λόγους ορθής διαδικασίας (άρθρο 9 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Κατά κανόνα, τα πρακτικά μιας συνεδρίασης συντάσσονται με τη βοήθεια συσκευής εγγραφής ήχου ή εικόνας και ήχου. Στην περίπτωση αυτή, η ακροαματική διαδικασία μέσω βιντεοδιάσκεψης καταγράφεται επίσης αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο. Ωστόσο, όταν τα πρακτικά μιας συνεδρίασης συντάσσονται μόνο γραπτώς (π.χ. ελλείψει κατάλληλων εγκαταστάσεων στην αίθουσα του δικαστηρίου), οι εργασίες της συνεδρίασης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται μέσω βιντεοδιάσκεψης, δεν καταγράφονται και η διαδικασία καταγράφεται στα πρακτικά. Στην περίπτωση αυτή, ωστόσο, ένα μέρος έχει τη δυνατότητα να καταγράψει την πορεία της συνεδρίασης χρησιμοποιώντας συσκευή εγγραφής ήχου (π.χ. κινητό τηλέφωνο με λειτουργία υπαγόρευσης). Δεν απαιτείται η συναίνεση του δικαστηρίου, ο διάδικος υποχρεούται μόνο να ενημερώσει το δικαστήριο για την πρόθεσή του να ηχογραφήσει.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

α) στην περίπτωση προσωπικής συνέντευξης σύμφωνα με τα άρθρα 12-14, ο κανόνας είναι ότι η συνέντευξη διεξάγεται στην πολωνική γλώσσα. Το πολωνικό δίκαιο δεν προβλέπει τη δυνατότητα διεξαγωγής ακροαματικών διαδικασιών ενώπιον πολωνικού δικαστηρίου σε γλώσσα διαφορετική από την πολωνική.

β) στην περίπτωση απευθείας διεξαγωγής αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19-21, το αιτούν δικαστήριο καθορίζει τη γλώσσα στην οποία διεξάγεται η ακροαματική διαδικασία. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού 2020/1784, το πολωνικό κεντρικό όργανο μπορεί να επιβάλει την προϋπόθεση ότι η ακροαματική διαδικασία θα διεξαχθεί στα πολωνικά ή ότι θα παρασχεθεί μετάφραση στα πολωνικά. Αυτό ισχύει ιδίως για την περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 4 και παράγραφος 2 του κανονισμού, δηλαδή όταν ένα πολωνικό δικαστήριο εμπλέκεται στην απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Σε περίπτωση ακροαματικής διαδικασίας σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14, ο διερμηνέας παρέχεται από το πολωνικό δικαστήριο ως δικαστήριο εκτέλεσης. Οι κανόνες δεν προσδιορίζουν πού πρέπει να βρίσκεται ο διερμηνέας, εκτός εάν το πρόσωπο που χρειάζεται διερμηνέα στερείται της ελευθερίας του (βλ. σημείο 4 ανωτέρω).

Σε περίπτωση απευθείας διεξαγωγής αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού, το αιτούν δικαστήριο παρέχει τον διερμηνέα. Το αιτούν δικαστήριο αποφασίζει επίσης πού θα είναι ο διερμηνέας κατά τον χρόνο της ακροαματικής διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού 2020/1784, η πολωνική κεντρική αρχή μπορεί να επιβάλει την προϋπόθεση ότι ο διερμηνέας πρέπει να βρίσκεται σε συγκεκριμένο τόπο.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

α) σε περίπτωση ακροαματικής διαδικασίας σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14, το πολωνικό δικαστήριο, ως δικαστήριο εκτέλεσης, ενημερώνει το προς εξέταση πρόσωπο για την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της ακροαματικής διαδικασίας με επίδοση της κλήτευσης σύμφωνα με το πολωνικό δίκαιο (ιδίως τα άρθρα 131-138 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), στην πράξη συχνά με συστημένη επιστολή. Η ειδοποίηση πρέπει να γίνει το αργότερο 7 ημέρες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία της συνεδρίασης. Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία αυτή μπορεί να μειωθεί σε 3 ημέρες (άρθρο 149 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι η ημερομηνία της ακροαματικής διαδικασίας πρέπει να ορίζεται περίπου ένα μήνα πριν. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να ενημερώσει το πρόσωπο με άλλα μέσα, όποιο κρίνει καταλληλότερο (π.χ. μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), εάν το κρίνει αναγκαίο για την επιτάχυνση της εκδίκασης της υπόθεσης. Για να θεωρηθεί η κλήτευση αποτελεσματική, πρέπει να είναι βέβαιο ότι έχει γνωστοποιηθεί στον παραλήπτη (άρθρο 149 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εάν πληρούται η προϋπόθεση αυτή, η προθεσμία για την ακροαματική διαδικασία μπορεί να οριστεί σε πολύ συντομότερη προθεσμία, ακόμη και λίγες ημέρες νωρίτερα.

β) σε περίπτωση απευθείας διεξαγωγής αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21, την υποχρέωση κοινοποίησης της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της ακροαματικής διαδικασίας φέρει το αιτούν δικαστήριο, το οποίο εφαρμόζει συναφώς το δικό του δίκαιο. Σε περίπτωση που η οργάνωση της ακροαματικής διαδικασίας απαιτεί συνεργασία με πολωνικό δικαστήριο (π.χ. για να διασφαλιστεί η συμμετοχή του δικαστηρίου στην ακροαματική διαδικασία ή ακόμη και για να παρασχεθούν οι χώροι και οι εγκαταστάσεις που απαιτούνται για τη βιντεοδιάσκεψη), το αιτούν δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη τη

διαθεσιμότητα εξοπλισμού και προσωπικού από την πολωνική πλευρά κατά τον καθορισμό της ημερομηνίας της ακροαματικής διαδικασίας. Η διαθεσιμότητα αυτή ποικίλλει σημαντικά και απαιτεί να προσδιοριστεί κατά περίπτωση.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 22 του κανονισμού 2020/1784, τα πολωνικά δικαστήρια ζητούν την επιστροφή των εξόδων που προσδιορίζονται σε αυτό και ζητούν προκαταβολή επί των εξόδων της πραγματογνωμοσύνης. Τα λοιπά έξοδα που συνδέονται με τη χρήση βιντεοδιάσκεψης βαρύνουν την Πολωνία.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Το αιτούν δικαστήριο υποχρεούται να ενημερώσει το προς ακρόαση πρόσωπο ότι η ακροαματική διαδικασία μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο σε εθελοντική βάση, χωρίς τη χρήση μέτρων καταναγκασμού. Όταν ένα πολωνικό δικαστήριο συμμετέχει στην απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων, μπορεί να απαιτήσει διαβεβαίωση ότι η ακροαματική διαδικασία διεξάγεται σε εθελοντική βάση (άρθρο 19 παράγραφος 2 και παράγραφος 4 του κανονισμού 2020/1784).

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Το δικαστήριο επαληθεύει την ταυτότητα ενός προσώπου βάσει εγγράφου που επιβεβαιώνει την ταυτότητά του ή την ταυτότητα και την ιθαγένειά του. Συγκεκριμένα: Για Πολωνό υπήκοο, δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο· για αλλοδαπό, διαβατήριο, ταξιδιωτικό έγγραφο ή άλλο έγκυρο έγγραφο που αποδεικνύει την ταυτότητά του ή την ταυτότητα και την ιθαγένειά του. Η εξέταση μάρτυρα αρχίζει επίσης με ερωτήσεις που αφορούν το πρόσωπο και τη σχέση του με τους διαδίκους.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Για ακροαματικές διαδικασίες βάσει των άρθρων 19 έως 21, αν το αιτούν δικαστήριο ενημερώσει το κεντρικό όργανο για την πρόθεσή του να εξετάσει μάρτυρα ενόρκως, το κεντρικό όργανο μπορεί να ζητήσει το κείμενο του όρκου. Αν ο όρκος αντιβαίνει στις βασικές αρχές του πολωνικού δικαίου, το κεντρικό όργανο μπορεί να αρνηθεί να συμφωνήσει για την ακροαματική διαδικασία ή να ζητήσει να χρησιμοποιηθεί το κείμενο του όρκου που χρησιμοποιείται στην πολωνική νομοθεσία.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Εάν η βιντεοδιάσκεψη πραγματοποιείται στις εγκαταστάσεις πολωνικού δικαστηρίου, πολωνικού σωφρονιστικού καταστήματος ή πολωνικής εγκατάστασης προφυλάκισης, οι εν λόγω φορείς παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες βιντεοδιάσκεψης. Τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου προσώπου κοινοποιούνται στο αιτούν δικαστήριο στο πλαίσιο των τεχνικών ρυθμίσεων που προηγούνται της βιντεοδιάσκεψης.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Σε γενικές γραμμές, δεν απαιτούνται συμπληρωματικές πληροφορίες βάσει της πολωνικής νομοθεσίας. Εάν, παρ' όλα αυτά, απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες (για παράδειγμα όσον αφορά τις τεχνικές ρυθμίσεις με το πολωνικό δικαστήριο), οι πληροφορίες αυτές πρέπει να είναι γραμμένες στα πολωνικά ή να συνοδεύονται από μετάφραση στα πολωνικά.

Τελευταία επικαιροποίηση: 26/09/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Πορτογαλία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Σύμφωνα με την πορτογαλική νομοθεσία, ο δικαστής του αιτούντος δικαστηρίου οφείλει να λαμβάνει τις καταθέσεις των προσώπων που εξετάζονται με βιντεοδιάσκεψη απευθείας, χωρίς την παρέμβαση του δικαστή του δικαστηρίου εκτέλεσης. Αυτός ο κανόνας διέπει τις εσωτερικές υποθέσεις στις οποίες γίνεται εξέταση με βιντεοδιάσκεψη. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται σε διασυνοριακές υποθέσεις στις οποίες το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους ζητά τη διεξαγωγή της εξέτασης με βιντεοδιάσκεψη σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) 2020/1783, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020.

Εναλλακτικά, σε διασυνοριακές υποθέσεις, το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους μπορεί να ζητήσει τη διεξαγωγή της εξέτασης με βιντεοδιάσκεψη σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 του ως άνω κανονισμού.

Οι βασικοί εθνικοί δικονομικοί κανόνες που διέπουν την εξέταση με βιντεοδιάσκεψη πραγματογνωμόνων, μαρτύρων και διαδίκων έχουν ως εξής:

Πραγματογνώμονες

Πραγματογνώμονες από οργανισμούς, εργαστήρια ή επίσημες υπηρεσίες εξετάζονται με τηλεδιάσκεψη στον χώρο εργασίας τους (άρθρο 486 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Μάρτυρες

Οι **μάρτυρες** που κατοικούν εκτός του δήμου όπου εδρεύει το δικαστήριο ή το δικαιοδοτικό όργανο μπορούν να εξεταστούν μέσω τεχνολογικού εξοπλισμού που επιτρέπει την οπτικοακουστική επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο από το δικαστήριο, το δικαιοδοτικό όργανο, τις εγκαταστάσεις του δήμου ή της εντορίας, εφόσον υπάρχει σχετικό πρωτόκολλο, ή άλλο δημόσιο κτήριο στον τόπο κατοικίας του (άρθρο 502 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Κατά την ημερομηνία της εξέτασης, οι μάρτυρες προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία για την ταυτότητα τους στον υπάλληλο του δικαστηρίου ή του δικαιοδοτικού οργάνου ή ενώπιον του υπαλλήλου της δημόσιας υπηρεσίας όπου διεξάγονται οι αποδείξεις, κατόπιν τούτου, ωστόσο, η εξέταση διεξάγεται ενώπιον του δικάζοντος δικαστή και των εκπροσώπων των διαδίκων, με τεχνολογικό εξοπλισμό που επιτρέπει την οπτικοακουστική επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο, χωρίς ανάγκη παρέμβασης του δικαστή του τόπου στον οποίο δίνεται η κατάθεση.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων διεθνών ή ευρωπαϊκών νομικών πράξεων, οι μάρτυρες που διαμένουν στο εξωτερικό εξετάζονται μέσω τεχνολογικού εξοπλισμού που επιτρέπει την οπτικοακουστική επικοινωνία τους σε πραγματικό χρόνο, εφόσον τα απαραίτητα τεχνολογικά μέσα είναι διαθέσιμα στον τόπο διαμονής τους.

Στην περίπτωση υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων ή δικαιοδοτικών οργάνων που εδρεύουν στις μητροπολιτικές περιοχές της Λισαβόνας και του Πόρτο, εάν ο μάρτυρας κατοικεί στην αντίστοιχη μητροπολιτική περιοχή, η εξέταση δεν πραγματοποιείται με τη χρήση τεχνολογικού εξοπλισμού που επιτρέπει την οπτικοακουστική επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο.

Ωστόσο, και όταν είναι αδύνατο ή εξαιρετικά δύσκολο για το πρόσωπο που πρέπει να καταθέσει να εμφανιστεί εγκαίρως στο δικαστήριο, ο δικαστής μπορεί να ορίσει, με συμφωνία των διαδίκων, ότι τυχόν διευκρινίσεις που είναι απαραίτητες για την έκδοση ορθής απόφασης επί της υπόθεσης μπορούν να παρασχεθούν τηλεφωνικά ή με άλλα μέσα απευθείας επικοινωνίας μεταξύ του δικαστηρίου και του εν λόγω προσώπου, εφόσον η φύση των περιστατικών προς διερεύνηση ή αποσαφήνιση είναι συμβατή με τη διαδικασία αυτή (άρθρο 520 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Διάδικοι

Οι κανόνες για την κατάθεση με τηλεδιάσκεψη που προβλέπονται στο άρθρο 502 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας τυχάνουν εφαρμογής για τους **διαδίκους** που διαμένουν εκτός της περιφέρειας ή, στην περίπτωση των Αυτόνομων Περιοχών, εκτός του οικείου νησιού (άρθρο 456 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). **2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;**

Δεν τίθενται συγκεκριμένοι περιορισμοί. Η πορτογαλική νομοθεσία επιτρέπει την ακρόαση μαρτύρων, διαδίκων και πραγματογνώμων με βιντεοδιάσκεψη, όπως ορίζεται από τους κανόνες δικαίου που παρατίθενται ανωτέρω.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Βλέπε απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Ο γενικός κανόνας είναι ότι το πρόσωπο πρέπει να εξετάζεται με βιντεοδιάσκεψη στον χώρο του δικαστηρίου. Ωστόσο, πραγματογνώμονες από επίσημες υπηρεσίες μπορούν να εξετάζονται με βιντεοδιάσκεψη στον χώρο εργασίας τους. Κατ' εξαίρεση, υπό τις περιστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 520 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (παρατίθεται στην απάντηση της ερώτησης 1), το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει με βιντεοδιάσκεψη πρόσωπο το οποίο βρίσκεται σε τόπο εκτός του δικαστηρίου.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Ναι, οι ακροάσεις που διενεργούνται μέσω βιντεοδιάσκεψης καταγράφονται πάντα μέσω του συστήματος ηχητικής καταγραφής των δικαστηρίων. Αυτό συμβαίνει σύμφωνα με το άρθρο 155 του πορτογαλικού κώδικα πολιτικής δικονομίας.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Όταν η Πορτογαλία είναι το κράτος μέλος εκτέλεσης, η γλώσσα της ακρόασης διαφοροποιείται, ανάλογα με τις περιστάσεις:

α) Σε παραγγελίες που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783 χρησιμοποιείται η πορτογαλική γλώσσα. Αν πρέπει να εξεταστούν αλλοδαποί, μπορούν να καταθέσουν σε άλλη γλώσσα αν δεν μιλούν πορτογαλικά. Στην περίπτωση αυτή, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να ενημερώνει σχετικά το δικαστήριο εκτέλεσης, ώστε το τελευταίο να διορίσει διερμηνέα στο δικαστήριο εκτέλεσης.

Σε παραγγελίες που υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783, η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι αυτή που ορίζεται από την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο. Αν πρέπει να εξεταστούν πρόσωπα τα οποία δεν μιλούν την εν λόγω γλώσσα, το αιτούν δικαστήριο μπορεί, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, να διορίσει διερμηνέα που θα είναι παρών στο αιτούν δικαστήριο.

Εναλλακτικά, το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει από το πορτογαλικό δικαστήριο (εκτέλεσης) να διορίσει διερμηνέα που θα είναι παρών στο δικαστήριο εκτέλεσης.

Σε όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) στις οποίες χρειάζεται να διοριστεί διερμηνέας στο δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης, το δικαστήριο εκτέλεσης ζητά από το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους να καταβάλει την οφειλόμενη αμοιβή στον διερμηνέα, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Οι πληροφορίες αυτές παρέχονται ήδη στην απάντηση της ερώτησης 6.

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Στην πορτογαλική νομοθεσία, η διαδικασία που εφαρμόζεται ως προς την ακρόαση και την κλήτευση προσώπου σε ακρόαση καθορίζεται επί της ουσίας στο άρθρο 7 παράγραφος 3, το άρθρο 172 παράγραφοι 5 και 6, το άρθρο 220, το άρθρο 247 παράγραφος 2, το άρθρο 251 παράγραφος 1, το άρθρο 417, το άρθρο 507, το άρθρο 508 και το άρθρο 603 του πορτογαλικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Κατά κανόνα, η γραμματεία του δικαστηρίου είναι αρμόδια να απευθύνει αυτεπαγγέλτως κοινοποίηση στους μάρτυρες, τους πραγματογνώμονες, τους διαδίκους και τους εκπροσώπους τους, όταν απαιτείται η παρουσία τους σε δικαστική διαδικασία κατόπιν δικαστικής διαταγής. Συγκεκριμένα, όταν διάδικος ζητά την εξέταση μάρτυρα με βιντεοδιάσκεψη, η γραμματεία του δικαστηρίου είναι υπεύθυνη για την κλήτευση του μάρτυρα.

Κοινοποιήσεις που γίνονται για την κλήτευση στο δικαστήριο μαρτύρων, πραγματογνώμων και άλλων βοηθητικών προσώπων (π.χ. διερμηνέων ή τεχνικών συμβούλων) αποστέλλονται με συστημένη επιστολή, στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία, ο τόπος και ο σκοπός της εμφάνισης στο δικαστήριο.

Οι κοινοποιήσεις λογίζονται επιδοθείσες ή κοινοποιηθείσες ακόμη και όταν ο παραλήπτης αρνείται να παραλάβει την επιστολή στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος της ταχυδρομικής υπηρεσίας οφείλει να καταγράψει την άρνηση παραλαβής.

Κοινοποιήσεις που γίνονται για την κλήτευση διαδίκου σε δικαστική διαδικασία ή σε κατάθεση αποστέλλονται με συστημένη επιστολή και απευθύνονται στον οικείο διάδικο, αναφέρουν δε την ημερομηνία, τον τόπο και τον σκοπό της εμφάνισης στο δικαστήριο. Σ' αυτήν την περίπτωση, αν ο διάδικος έχει ορίσει δικηγόρο ή αν εκπροσωπείται ταυτόχρονα από δικηγόρο και νομικό σύμβουλο, η κοινοποίηση πρέπει να γίνεται επίσης σε αμφότερους τον δικηγόρο και τον νομικό σύμβουλο.

Οι εκπρόσωποι των διαδίκων ενημερώνονται ηλεκτρονικά, σύμφωνα με το άρθρο 25 της υπουργικής απόφασης αριθ. 280/2013, της 26ης Αυγούστου 2013. Το πληροφοριακό σύστημα πιστοποιεί την ημερομηνία έκδοσης της κοινοποίησης.

Η νομοθεσία δεν ορίζει ρητά το χρονικό διάστημα που πρέπει να μεσολαβεί από την κοινοποίηση ως την ακρόαση. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, η κοινοποίηση λογίζεται επιδοθείσα ή κοινοποιηθείσα την τρίτη ημέρα μετά την καταχώρισή της ή την ηλεκτρονική της διεκπεραίωση. Αν η τρίτη ημέρα δεν είναι εργάσιμη ημέρα, η κοινοποίηση λογίζεται επιδοθείσα ή κοινοποιηθείσα την πρώτη εργάσιμη ημέρα που ακολουθεί. Για πρακτικούς λόγους, είναι επομένως απαραίτητη η συμμόρφωση κατ' ελάχιστο με την εν λόγω προθεσμία κοινοποίησης σε συνάρτηση με την ημερομηνία ακρόασης, ώστε αυτή να θεωρείται πως έχει προσηκόντως επιδοθεί ή κοινοποιηθεί.

Σε επείγουσες περιπτώσεις, μάρτυρες, πραγματογνώμονες, άλλα βοηθητικά πρόσωπα, οι διάδικοι ή οι εκπρόσωποι τους μπορούν να κλητεύονται, ή η κλήτευση να ακυρώνεται ή η κλήτευση τους, τηλεγραφικά, τηλεφωνικά ή με άλλα παρεμφερή μέσα τηλεπικοινωνίας. Η τηλεφωνική επικοινωνία καταγράφεται πάντοτε στον φάκελο της υπόθεσης και ακολουθείται από κάποιας μορφής γραπτή επιβεβαίωση.

Αν πρόσωπο που οφείλει να είναι παρών δεν εμφανίστηκε, το εν λόγω πρόσωπο οφείλει να δικαιολογήσει την απουσία του κατά την ακρόαση ή εντός 5 ημερών (ημερολογιακών ημερών, όμως αν η τελευταία μέρα δεν είναι εργάσιμη, η προθεσμία παρατείνεται ως την επόμενη εργάσιμη ημέρα).

Η πορτογαλική νομοθεσία προβλέπει τα ακόλουθα μέτρα καταναγκασμού για τις περιπτώσεις μη εμφάνισης. Σε περίπτωση μη εμφάνισης μάρτυρα που κλητεύθηκε δεόντως και δεν δικαιολόγησε την απουσία του εντός της νόμιμης προθεσμίας, του επιβάλλεται πρόστιμο και ο δικαστής μπορεί να διατάξει τη βίαιη προσαγωγή του. Οι εν λόγω κυρώσεις δεν επιβάλλονται σε περίπτωση αναβολής της δίκης για λόγους άλλους από τη μη εμφάνιση του μάρτυρα. Σε περίπτωση μη εμφάνισης πραγματογνώμονα ή άλλου βοηθητικού προσώπου που κλητεύθηκε δεόντως και δεν δικαιολόγησε την απουσία του εντός της νόμιμης προθεσμίας, του επιβάλλεται πρόστιμο. Σε περίπτωση μη εμφάνισης διαδίκου που κλητεύθηκε δεόντως και δεν δικαιολόγησε την απουσία του εντός της νόμιμης προθεσμίας, του επιβάλλεται πρόστιμο και η απουσία του μπορεί να ερμηνευθεί ελεύθερα από το δικαστήριο για σκοπούς απόδειξης. Επιπλέον, αν το δικαστήριο κρίνει ότι η μη εμφάνιση του διαδίκου καθιστά αδύνατη την απαλλαγή από το βάρος της απόδειξης, μπορεί να αντιστρέψει το βάρος της απόδειξης.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Δεν προκύπτουν έξοδα από τη χρήση βιντεοδιάσκεψης.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Όταν πορτογαλικό δικαστήριο είναι το αιτούν μέρος παραγγελίας σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783, κλητεύει το πρόσωπο που πρόκειται να εξεταστεί, καλώντας το να εμφανιστεί στο προσδιορισμένο δικαστήριο του άλλου κράτους μέλους (εκτέλεσης), ταχυδρομικά, με χρήση μίας από τις μεθόδους που αναφέρονται στην απάντηση 8, ανάλογα με την περίπτωση. Η εν λόγω δυνατότητα κλήτευσης μέσω ταχυδρομείου προβλέπεται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007, της 13ης Νοεμβρίου 2007. Το πρόσωπο που πρόκειται να εξεταστεί ενημερώνεται με την κλήτευση ότι η εμφάνιση του είναι προαιρετική.

Όταν το πορτογαλικό δικαστήριο είναι το δικαστήριο εκτέλεσης, η κλήτευση των προσώπων προς εξέταση και η ενημέρωσή τους για τον προαιρετικό χαρακτήρα της ακρόασης αποτελούν ευθύνη του αιτούντος δικαστηρίου.

Με αμοιβαία συμφωνία μεταξύ του αιτούντος δικαστηρίου και του δικαστηρίου εκτέλεσης, η κλήτευση προσώπου σε ακρόαση και η ενημέρωσή του για τον προαιρετικό χαρακτήρα αυτής μπορεί να διενεργηθεί από το δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης. Στην πράξη, αυτό μπορεί να συμβεί ανεξαρτήτως αν το πορτογαλικό δικαστήριο είναι το αιτούν δικαστήριο ή το δικαστήριο εκτέλεσης.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Στον καθορισμένο χρόνο της εξέτασης, ο δικαστικός υπάλληλος ελέγχει αν το πρόσωπο που πρόκειται να εξεταστεί είναι παρόν και ενημερώνει τον δικαστή που θα διευθύνει την εξέταση ή το αιτούν δικαστήριο, αν αυτό διεξάγει την εξέταση απευθείας.

Όταν η εξέταση διευθύνεται από Πορτογάλο δικαστή, μετά την έναρξη των διαδικασιών και πριν από την έναρξη της κατάθεσης του προσώπου, ακολουθούνται τα ακόλουθα βήματα: i) το πρόσωπο που καταθέτει, μάρτυρας ή πραγματογνώμονας, ορκίζεται ενώπιον του δικαστή ii) ο δικαστής θέτει προκαταρκτικές ερωτήσεις για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προσώπου που εξετάζεται.

Ο δικαστής που διεξάγει τις προκαταρκτικές ερωτήσεις οφείλει να εξακριβώσει την ταυτότητα του προσώπου που εξετάζεται, ρωτώντας το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, τη διεύθυνση, την οικογενειακή κατάσταση και άλλες λεπτομέρειες που ο δικαστής τυχόν κρίνει απαραίτητες για την ταυτοποίηση του εν λόγω προσώπου.

Ο δικαστής ρωτά επίσης το πρόσωπο που εξετάζεται αν είναι συγγενής, φίλος ή εχθρός οποιουδήποτε από τους διαδίκους και αν έχει άμεσο ή έμμεσο συμφέρον στην υπόθεση, με σκοπό να εκτιμήσει την αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων.

Αν, κατά τη διάρκεια των προκαταρκτικών ερωτήσεων, ο δικαστής κρίνει ότι ο μάρτυρας είναι ακατάλληλος ή δεν είναι το σωστό πρόσωπο προς εξέταση, δεν επιτρέπει την κατάθεσή του. Ο μάρτυρας κρίνεται ακατάλληλος αν, παρότι δεν πάσχει από ψυχική διαταραχή, δεν διαθέτει τη φυσική ικανότητα (σωματική ή νοητική επάρκεια) να καταθέσει.

Οι προκαταρκτικές ερωτήσεις επιτρέπουν επίσης στον δικαστή να ελέγξει αν συντρέχουν οι ακόλουθες περιπτώσεις, κατά τις οποίες, σύμφωνα με τον πορτογαλικό Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι μάρτυρες ή οι διάδικοι μπορούν να αρνηθούν να καταθέσουν.

Τα ακόλουθα πρόσωπα μπορούν να αρνηθούν την κατάθεση ως μάρτυρες (με εξαίρεση τις υποθέσεις με αντικείμενο την πιστοποίηση της γέννησης ή του θανάτου τέκνων), σύμφωνα με το άρθρο 497 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας:

- α) οι ανιόντες σε υποθέσεις που αφορούν κατιόντες τους, οι θετοί γονείς σε υποθέσεις που αφορούν τα θετά τέκνα τους και αντιστρόφως
- β) ο πεθερός ή η πεθερά σε υποθέσεις που αφορούν τον γαμπρό ή τη νύφη τους και αντιστρόφως
- γ) σύζυγοι ή πρώην σύζυγοι σε υποθέσεις που αφορούν τον/την άλλο/-η σύζυγο ή πρώην σύζυγο
- δ) πρόσωπα που συνοικούν ή συνοικούσαν, με τρόπο που προσιδιάζει σε ζευγάρι σε γάμο, με οποιονδήποτε διάδικο στην υπόθεση.

Ο δικαστής οφείλει να ενημερώνει τα πρόσωπα που αναφέρονται στα ανωτέρω στοιχεία ότι έχουν δικαίωμα να αρνηθούν την κατάθεση ως μάρτυρες.

Πρόσωπα που δεσμεύονται από επαγγελματικό απόρρητο, απόρρητο λόγω δημόσιου αξιώματος ή κρατικών μυστικών πρέπει να απαλλάσσονται από την παροχή κατάθεσης σχετικά με γεγονότα που καλύπτονται από το εν λόγω απόρρητο. Στις περιπτώσεις αυτές, ο δικαστής επαληθεύει τη νομιμότητα της απαλλαγής και, σε περίπτωση που το κρίνει αναγκαίο, αίρει την υποχρέωσή τους τήρησης του απορρήτου.

Οι διάδικοι μπορούν να καταθέτουν μόνο για προσωπικά συμβάντα. Στις αστικές υποθέσεις δεν επιτρέπεται κατάθεση διαδίκου να εστιάζεται σε αξιόποινες ή παράνομες πράξεις για τις οποίες ο εν λόγω διάδικος κατηγορείται σε ποινική υπόθεση.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Σύμφωνα με την πορτογαλική νομοθεσία:

Πριν από τη λήψη της κατάθεσης, ο δικαστής προειδοποιεί το πρόσωπο που εξετάζεται για την ηθική βαρύτητα του όρκου που πρόκειται να δώσει, για το καθήκον του πίστης στην αλήθεια και για τις κυρώσεις σε περίπτωση ψευδών δηλώσεων.

Στη συνέχεια, ο δικαστής ζητά από τον μάρτυρα να δώσει τον ακόλουθο όρκο: «*Ορκίζομαι στην τιμή μου ότι θα πω όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια*».

Η άρνηση ορκοδοσίας εξομοιώνεται με άρνηση μαρτυρίας αμφότερες, αν είναι αδικαιολόγητες, τιμωρούνται ως προσβολή δικαστηρίου εφόσον ο δικαστής απαγγείλει σχετική κατηγορία.

Σε περίπτωση που δικαστήριο άλλου κράτους μέλους διεξάγει τις αποδείξεις απευθείας από την Πορτογαλία μέσω βιντεοδιάσκεψης, σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783, το δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους πρέπει να γνωστοποιήσει στο πορτογαλικό δικαστήριο (εκτέλεσης) τα ακόλουθα στοιχεία ταυτοποίησης του προσώπου που θα καταθέσει: όνομα, επάγγελμα, διεύθυνση, οικογενειακή κατάσταση και άλλα στοιχεία που θεωρεί απαραίτητα για την ταυτοποίηση του εν λόγω προσώπου· την ιδιότητα με την οποία το πρόσωπο αυτό θα εξεταστεί (π.χ. διάδικος, μάρτυρας, πραγματογνώμονας, τεχνικός πραγματογνώμονας)· τη γλώσσα στην οποία εκφράζεται· τυχόν ανάγκη διορισμού διερμηνέα στο δικαστήριο εκτέλεσης.

Οι εν λόγω πληροφορίες είναι απαραίτητες ώστε το πορτογαλικό δικαστήριο (εκτέλεσης) να είναι σε θέση να προχωρήσει, αφενός, στην εύρεση διερμηνέα και, αφετέρου, στην επιβεβαίωση της εμφάνισης του προσώπου που πρόκειται να εξεταστεί κατά τον χρόνο που έχει οριστεί για τη βιντεοδιάσκεψη.

Ωστόσο, με δεδομένο ότι ο Πορτογάλος δικαστής δεν παρεμβαίνει στη διαδικασία, η ορκοδοσία πρέπει να γίνεται μέσω βιντεοδιάσκεψης ενώπιον του δικαστή του δικαστηρίου του αιτούντος κράτους μέλους. Το ίδιο ισχύει για τις προκαταρκτικές ερωτήσεις, εφόσον υποβάλλονται τέτοιες, και για τα ζητήματα καταλληλότητας ή άρνησης κατάθεσης ή εξαίρεσης μαρτύρων από την κατάθεση, η διευθέτηση των οποίων υπάγεται στην αρμοδιότητα του δικαστή του

αιτούντος δικαστηρίου και διέπεται από τις διατάξεις πολιτικής δικονομίας του αιτούντος κράτους μέλους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Το αιτούν δικαστήριο και το δικαστήριο εκτέλεσης (αφότου το τελευταίο προσδιοριστεί από την κεντρική αρχή) θα πρέπει να επικοινωνήσουν απευθείας μεταξύ τους για να προγραμματίσουν τη βιντεοδιάσκεψη, ενώ θα πρέπει επίσης να ορίσουν μία ημερομηνία προηγούμενης δοκιμής.

Για πρακτικούς λόγους και όταν αυτό είναι εφικτό, είναι προτιμότερο η δοκιμή να πραγματοποιείται πριν από την κλήτευση του μάρτυρα προς τον σκοπό αυτόν, η ημερομηνία της δοκιμής θα πρέπει να προγραμματίζεται αρκετά νωρίς ώστε να απομένει χρόνος για την έγκαιρη κλήτευση του μάρτυρα.

Την ημέρα της δοκιμής και την ημέρα της ακρόασης με βιντεοδιάσκεψη, θα πρέπει να είναι παρόντες σε κάθε δικαστήριο ένας τεχνικός πληροφορικής, ένας τεχνικός τηλεπικοινωνιών ή ένας δικαστικός υπάλληλος που διαθέτει τις κατάλληλες γνώσεις.

Στην Πορτογαλία, το Ινστιτούτο Οικονομικής Διαχείρισης και Υποδομών Δικαιοσύνης (Instituto de Gestão Financeira e Estruturas da Justiça ή «IGFEJ») διαθέτει εξειδικευμένη ομάδα για τις βιντεοδιασκέψεις στα δικαστήρια.

Για οργανωτικούς λόγους και όταν αυτό είναι εφικτό, το IGFEJ θα πρέπει να ενημερώνεται για την ημερομηνία της δοκιμής και την ημερομηνία της ακρόασης 3 ημέρες πριν από την πραγματοποίησή τους. Με τον τρόπο αυτόν, το IGFEJ θα έχει τη δυνατότητα να ελέγξει εάν έχουν τοποθετηθεί τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για τη βιντεοδιάσκεψη, να παρέμβει άμεσα σε περίπτωση δυσχερειών στην επικοινωνία μεταξύ των δικαστηρίων και να εποπτεύσει τις δοκιμές της βιντεοδιάσκεψης.

Προγραμματισμός της βιντεοδιάσκεψης σε άλλο κράτος μέλος κατόπιν παραγγελίας πορτογαλικού δικαστηρίου

Το (αιτούν) πορτογαλικό δικαστήριο πρέπει πρώτα να ζητήσει από το IGFEJ να διασφαλίσει τις αναγκαίες τεχνικές προϋποθέσεις για τη βιντεοδιάσκεψη, να παρέμβει και να επιλύσει τις τυχόν δυσχέρειες στην επικοινωνία μεταξύ των δικαστηρίων και να εποπτεύσει τις δοκιμές της βιντεοδιάσκεψης.

Προκειμένου να ξεπεραστούν οι τεχνικές δυσκολίες, το πορτογαλικό δικαστήριο ζητά από το δικαστήριο του κράτους μέλους εκτέλεσης να ορίσει επίσης κάποιον υπάλληλο της υπηρεσίας του που είναι αρμόδια για τις βιντεοδιασκέψεις ως υπεύθυνο για την εποπτεία της δοκιμής και/ή την παροχή της αναγκαίας τεχνικής συνδρομής σε συνεργασία με τους Πορτογάλους τεχνικούς.

Όταν τα πορτογαλικά δικαστήρια είναι το αιτούν μέρος, συχνά ζητούν τη συνδρομή του σημείου επαφής του ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΔΔ-αστικές υποθέσεις) στην Πορτογαλία, το οποίο έρχεται σε επαφή απευθείας με τα δικαστήρια εκτέλεσης, για να προγραμματιστεί η δοκιμή και η βιντεοδιάσκεψη. Αν θεθούν υπόψη του τεχνικές δυσκολίες, το σημείο επαφής συνεργάζεται απευθείας με τις ομάδες που είναι υπεύθυνες για τη βιντεοδιάσκεψη σε κάθε εμπλεκόμενο κράτος μέλος, ζητώντας τις απαραίτητες συνδέσεις, πληροφορίες ή τεχνικές προσαρμογές, και ενημερώνει σχετικά τα εμπλεκόμενα δικαστήρια. Με τον τρόπο αυτόν, μπορούν να ξεπεραστούν τα γλωσσικά εμπόδια και να διεξαχθεί επιτυχώς η βιντεοδιάσκεψη.

Προγραμματισμός βιντεοδιάσκεψης σε πορτογαλικό δικαστήριο κατόπιν παραγγελίας άλλου κράτους μέλους

Στην Πορτογαλία, η Γενική Διεύθυνση Διοίκησης της Δικαιοσύνης (Direcção-Geral da Administração da Justiça ή «DGAJ») είναι η κεντρική αρχή που είναι αρμόδια για την παραλαβή και αποδοχή παραγγελιών από άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783. Αφότου η παραγγελία γίνει αποδεκτή, η DGAJ υποδεικνύει στο δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους το πορτογαλικό δικαστήριο (εκτέλεσης) όπου θα λάβει χώρα η βιντεοδιάσκεψη. Κατόπιν τούτου, το αιτούν δικαστήριο και το δικαστήριο εκτέλεσης πρέπει να συμφωνήσουν μεταξύ τους απευθείας τις ημερομηνίες διεξαγωγής αρχικά της δοκιμής και έπειτα της ακρόασης μέσω βιντεοδιάσκεψης.

Η DGAJ, ως κεντρική αρχή, διευκολύνει την απευθείας επικοινωνία μεταξύ του αιτούντος δικαστηρίου και του δικαστηρίου εκτέλεσης, καθώς και την επικοινωνία με την ομάδα του IGFEJ που είναι αρμόδια για την υποστήριξη των βιντεοδιασκέψεων, προκειμένου να ξεπεραστούν τυχόν τεχνικές δυσκολίες. Επιπλέον, το σημείο επαφής του ΕΔΔ-αστικές υποθέσεις στην Πορτογαλία μπορεί επίσης να διευκολύνει τις αναγκαίες επαφές, σε περίπτωση που του ζητηθεί.

Τα δικαστήρια επικοινωνούν μεταξύ τους απευθείας και ορίζουν την αίθουσα όπου θα πραγματοποιηθεί η βιντεοδιάσκεψη και το προσωπικό που θα πραγματοποιήσει τις τεχνικές συνδέσεις και θα εποπτεύσει τη βιντεοδιάσκεψη στο αιτούν δικαστήριο και στο δικαστήριο εκτέλεσης, αντίστοιχα. Στην Πορτογαλία, κατά κανόνα, επιλέγεται δικαστικός υπάλληλος με κατάλληλες γνώσεις, κατά προτίμηση συνοδευόμενος από τον τεχνικό πληροφορικής του πορτογαλικού δικαστηρίου.

Όταν η βιντεοδιάσκεψη διενεργείται μέσω πρωτοκόλλου ίντερνετ (IP), πρέπει να γίνεται αναγκαστικά από την Πορτογαλία. Προς τον σκοπό αυτόν, το πορτογαλικό δικαστήριο ζητά εκ των προτέρων από το IGFEJ τη δημιουργία εξωτερικής σύνδεσης.

Όταν η βιντεοδιάσκεψη διενεργείται μέσω τηλεφωνικής γραμμής (ISDN), η σύνδεση με τα πορτογαλικά δικαστήρια μπορεί να γίνει από δικαστήρια άλλων κρατών μελών.

Αν υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες, ο τεχνικός πληροφορικής του πορτογαλικού δικαστηρίου ή τεχνικός του IGFEJ μπορεί να παράσχει την αναγκαία συνδρομή.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Κατά την υποβολή παραγγελίας για βιντεοδιάσκεψη, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να αναφέρει στο πεδίο 12 του εντύπου IB ότι επιθυμεί να διεξαγάγει αποδείξεις μέσω της τεχνολογίας επικοινωνιών που ορίζεται στο έντυπο ID, αμφότερα παρεχόμενα σε παράρτημα του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1783. Κατά τη συμπλήρωση του εντύπου ID παρέχονται οι παρακάτω πληροφορίες:

1. Οι τεχνικές λεπτομέρειες του εξοπλισμού βιντεοδιάσκεψης που χρησιμοποιείται από το αιτούν δικαστήριο, και ειδικότερα:

Το πρωτόκολλο επικοινωνίας που χρησιμοποιείται (π.χ. H.323, H.320)

Τα πρωτόκολλα εικονοληψίας (π.χ. H.261, H.263 και H.264)

Τα πρωτόκολλα ήχου (π.χ. G.711a, G.711u, G.722, G.729)

Το πρωτόκολλο ανταλλαγής περιεχόμενου, εφόσον συντρέχει ανάγκη [π.χ. H.239 ή BFCP (SIP)]

Ασφάλεια πτήσεων: H.235 και η αντίστοιχη υποστηριζόμενη κρυπτογράφηση

Ανώτατο υποστηριζόμενο εύρος ζώνης

Εξοπλισμός αυτοδύναμου εξυπηρετητή, μικροϋπολογιστή (MCU) ή πύλης

Στην περίπτωση μικροϋπολογιστή (MCU) ή πύλης, αν διαθέτει διαδραστική φωνητική απόκριση (IVR).

2. Λεπτομέρειες για τη σύνδεση ISDN και/ή δημόσιας σύνδεσης IP του δικαστηρίου.

Τα στοιχεία επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται στη βιντεοδιάσκεψη είναι τα ακόλουθα:

Χρησιμοποιούμενο πρωτόκολλο επικοινωνίας: H.323

Ασφάλεια πτήσεων: H.235 AES

Μέγιστο υποστηριζόμενο εύρος ζώνης: 256kbps

3. Αίτημα για προγραμματισμό δοκιμής της βιντεοδιάσκεψης πριν από τη διεξαγωγή των αποδείξεων.

4. Το ονοματεπώνυμο και τα στοιχεία απευθείας επικοινωνίας (τηλέφωνο, φαξ και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) του προσώπου που θα παρέχει υποστήριξη για τη βιντεοδιάσκεψη (κατά προτίμηση, δικαστικός υπάλληλος από κοινού με τεχνικό πληροφορικής ή τεχνικό τηλεπικοινωνιών που παρέχει τεχνική υποστήριξη στο δικαστήριο).

5. Προκειμένου να ξεπεραστούν οι περιορισμοί στις επικοινωνίες λόγω ρυθμίσεων δικτύου και τείχους προστασίας, ο εξοπλισμός που εγκαθίσταται στα δικαστήρια καθιστά δυνατή, ως εναλλακτική λύση στη σύνδεση IP ή ISDN, τη χρήση πλατφορμών όπως οι Webex, Zoom, Teams ή Skype, με σκοπό τη δημιουργία σύνδεσης βιντεοδιάσκεψης.

Σ' αυτήν την περίπτωση, τα δικαστήρια που συμμετέχουν στη βιντεοδιάσκεψη θα πρέπει να καταλήξουν εκ των προτέρων σε συμφωνία σχετικά με την πλατφόρμα που θα χρησιμοποιηθεί, καθώς ο δικαστικός επιμελητής στην Πορτογαλία θα πρέπει να ζητήσει προηγουμένως από την τοπική υπηρεσία ΤΠ την εγκατάσταση του απαραίτητου λογισμικού στον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί για τη βιντεοδιάσκεψη.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να ζητείται πάντα εκ των προτέρων δοκιμή της σύνδεσης ώστε να αξιολογηθεί η ανάγκη τυχόν τεχνικής παρέμβασης.

Σχετικοί Σύνδεσμοι

[📄 Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας](#)

[📄 Κανονισμός \(ΕΕ\) 2020/1783 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2020](#)

Σημείωση:

Οι πληροφορίες στο παρόν δελτίο δεν δεσμεύουν το σημείο επικοινωνίας του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ούτε τα δικαστήρια ή άλλες οντότητες και αρχές. Δεν υποκαθιστούν το ισχύον κείμενο του νόμου. Οι εν λόγω πληροφορίες υπόκεινται σε τακτική επικαιροποίηση και στην εξελισσόμενη ερμηνεία τους από τη νομολογία.

Τελευταία επικαιροποίηση: 26/03/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Σλοβακία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Η σλοβακική νομοθεσία δεν περιλαμβάνει ειδικούς κανόνες ούτε και απαγορεύσεις όσον αφορά τη διεξαγωγή αποδείξεων από δικαστήριο του αιτούντος κράτους μέλους. Σύμφωνα με τους δικονομικούς κανόνες, τα δικαστήρια διεξάγουν αποδείξεις στο πλαίσιο ακρόασης και, όπου είναι εφικτό, εκτός ακρόασεων (άρθρο 188 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (*Civilný sporový poriadok*)) Με τη συναίνεση των διαδίκων, το δικαστήριο μπορεί να διεξάγει ακρόαση με βιντεοδιάσκεψη ή άλλο μέσο της τεχνολογίας των επικοινωνιών. (Άρθρο 175 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Καταρχήν, οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να παρίστανται κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων.

Δεν υπάρχουν ειδικές διαδικασίες για τη διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης (εκτός από αυτές που περιγράφονται παραπάνω). Επομένως, ισχύουν μόνον ο κανονισμός για τη διεξαγωγή αποδείξεων (*Nariadenie o výkone dôkazu*), ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας και οι διοικητικοί και γραμματειακοί κανόνες δικαστηρίων (*Spravnací a kancelársky poriadok pre súdy*) [2015, Υπουργείο Δικαιοσύνης της Σλοβακίας, διάταγμα αριθ. 543, της 11ης Νοεμβρίου 2005, για τους διοικητικούς και γραμματειακούς κανόνες των επαρχιακών δικαστηρίων (*okresné súdy*), των περιφερειακών δικαστηρίων (*krajské súdy*), του ειδικού δικαστηρίου (*Špeciálny súd*) και των στρατοδικείων (*vojenské súdy*)].

Όλες οι άλλες υποθέσεις πρέπει να επιλύονται με συμφωνία μεταξύ των οικείων δικαστηρίων, με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου (ΕΔΔ).

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν κατ' αυτόν τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Δεν υπάρχουν περιορισμοί στη σλοβακική νομοθεσία όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης. Σύμφωνα με το άρθρο 187 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όλα τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να διαπιστωθούν τα πραγματικά περιστατικά μιας υπόθεσης και τα οποία αποκτήθηκαν νομίμως μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία. Ειδικότερα, μπορούν να εξεταστούν διάδικοι, μάρτυρες και πραγματογνώμονες.

Σύμφωνα με το άρθρο 203 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, κατά τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων πρέπει να τηρείται η υποχρέωση εμπιστευτικότητας των διαβαθμισμένων πληροφοριών.

Σύμφωνα με το άρθρο 38 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αν ο διάδικος είναι ανήλικος, το δικαστήριο θα λάβει υπόψη τη γνώμη του ανήλικου. Η γνώμη του ανήλικου βεβαιώνεται από το δικαστήριο μέσω του νόμιμου εκπροσώπου του ή της αρμόδιας αρχής που είναι επιφορτισμένη με θέματα κοινωνικής προστασίας των παιδιών και κοινωνικής επιμέλειας, ή μέσω της εξέτασης του ανήλικου, ακόμη και χωρίς την παρουσία των γονέων του. Ειδικοί περιορισμοί εξαρτώνται σαφώς από την ηλικία του παιδιού και τη μέθοδο εξέτασης που επιλέγει το δικαστήριο.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Κανένας περιορισμός, εκτός από τους περιορισμούς που αφορούν την ίδια τη φύση των αποδεικτικών στοιχείων (το γεγονός ότι είναι αδύνατη η διεξαγωγή φυσικής έρευνας του χώρου μέσω βιντεοδιάσκεψης, κ.ά.).

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Αποδείξεις διεξάγονται, συνήθως, σε ακρόαση (άρθρο 188 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) και οι ακρόασεις λαμβάνουν, συνήθως, χώρα σε δικαστήριο (άρθρο 25 σε συνδυασμό με το άρθρο 35 των διοικητικών και γραμματειακών κανόνων δικαστηρίων). Για τεχνικούς λόγους, είναι δύσκολο να διεξαχθεί ακρόαση σε άλλο μέρος.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακρόασεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Ο εξοπλισμός των βιντεοδιασκέψεων προσφέρει επίσης τη δυνατότητα καταγραφής τους. Ωστόσο, βάσει των διατάξεων του άρθρου 175 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, προφορική ακρόαση μέσω βιντεοδιάσκεψης μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με συναίνεση των διαδίκων. Η ηχογράφηση αποθηκεύεται σε φορέα δεδομένων που αποτελεί μέρος της δικογραφίας.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Αυτό το ερώτημα δεν αφορά ειδικά τη διεξαγωγή αποδείξεων στο εξωτερικό ή μέσω βιντεοδιάσκεψης. Βάσει των γενικών κανόνων δυνάμει των άρθρων 12 έως 14, οι ακρόασεις σλοβακικών δικαστηρίων πραγματοποιούνται πάντοτε στην επίσημη γλώσσα και, εφόσον χρειάζεται, διατίθενται διερμηνείς.

Αν κάποιο δικαστήριο διεξάγει αποδείξεις απευθείας, δυνάμει των άρθρων 19 και 20, τις διεξάγει στη δική του γλώσσα.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Εάν η ακροαματική διαδικασία διεξάγεται μέσω βιντεοδιάσκεψης σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 14 και υπάρχει ανάγκη διερμηνείας (π.χ. δικαστήριο εξετάζει Γάλλο υπήκοο που διαμένει στη Σλοβακική Δημοκρατία), το σλοβακικό δικαστήριο παρέχει διερμηνέα, αλλά ζητεί την επιστροφή των εξόδων από το αιτούν δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού. Όταν η βιντεοδιάσκεψη διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 19, η κεντρική αρχή συμφωνεί τους όρους και τις προϋποθέσεις με το αιτούν δικαστήριο και προτείνει στο αιτούν δικαστήριο να παράσχει διερμηνέα, εάν είναι απαραίτητο. Κατάλογος διερμηνέων με έδρα τη Σλοβακία διατίθεται στον [Επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Σλοβακικής Δημοκρατίας](#).

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

Η σλοβακική νομοθεσία δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για τα θέματα αυτά. Ισχύουν οι γενικοί κανόνες για τη διεξαγωγή ακροάσεων και την κλήτευση μαρτύρων και διαδίκων. Συνήθως, το δικαστήριο διεξάγει αποδείξεις κατά την ακρόαση (άρθρο 188 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) και οι κλητεύσεις σε ακρόαση πρέπει να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται αρκετό χρόνο πριν, ώστε να τηρείται η νόμιμη προθεσμία για την προπαρασκευή της δικαστικής ακρόασης. Άρθρο 46 παράγραφος 3 των διοικητικών και γραμματειακών κανόνων Δικαστηρίων που διέπει τις απαιτήσεις για τις κλητεύσεις. Η κλήτευση σε ακρόαση πρέπει να επιδίδεται «συνήθως τουλάχιστον πέντε ημέρες πριν από την ημερομηνία που πρόκειται να πραγματοποιηθεί η ακρόαση» (άρθρο 178 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Τα σλοβακικά δικαστήρια δεν επιβάλλουν τέλη βιντεοδιάσκεψης.

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Η σλοβακική νομοθεσία δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για τα θέματα αυτά. Γενικά, κατά την έναρξη της ακρόασης, το δικαστήριο οφείλει να ενημερώνει το πρόσωπο για τα δικονομικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του, εκτός αν το πρόσωπο εκπροσωπείται από δικηγόρο ή ο διάδικος είναι το κράτος, κρατική αρχή ή νομικό πρόσωπο που εκπροσωπείται από πρόσωπο με νομική κατάρτιση (άρθρο 160 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Η σλοβακική νομοθεσία δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για τα θέματα αυτά όσον αφορά τη βιντεοδιάσκεψη. Η ειδική διαδικασία αποφασίζεται με ad hoc συμφωνία μεταξύ των επιλαμβανόμενων δικαστηρίων. Εφαρμόζονται, προφανώς, οι γενικές διατάξεις σχετικά με τη ταυτοποίηση του εξεταζόμενου προσώπου (άρθρο 200 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). [Το δικαστήριο] εξακριβώνει τα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου. Κατά την έναρξη της ακρόασης, πρέπει να εξακριβώνεται η ταυτότητα του μάρτυρα, καθώς και τυχόν περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αξιοπιστία του μάρτυρα (οικονομικές σχέσεις κ.λπ.).

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Η σλοβακική νομοθεσία περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για τα θέματα αυτά μόνο στο πλαίσιο ποινικών, και όχι αστικών, υποθέσεων.

Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 196 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τα δικαστήρια ενημερώνουν τους μάρτυρες, στην αρχή κάθε ακρόασης, σχετικά με τη σημασία των δηλώσεων του μάρτυρα, καθώς και σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του (να πει την αλήθεια και να μην αποκρύψει τίποτε) και τις ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση ψευδορκίας.

Εάν το αιτούν δικαστήριο ζητήσει την εξέταση μάρτυρα, πραγματογνώμονα ή διαδίκου ενόρκως σύμφωνα με τη νομοθεσία του, αυτό δεν θεωρείται αντίθετο προς τη σλοβακική δημόσια τάξη (*ordre public*). Το κείμενο του όρκου περιλαμβάνεται στον νόμο περί ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και δικονομίας (άρθρο 58β του νόμου αριθ. 97/1963).

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Όλα τα σλοβακικά δικαστήρια διαθέτουν διοικητικό υπάλληλο, ο οποίος είναι διαθέσιμος για θέματα που αφορούν τη δοκιμή της βιντεοσύνδεσης, την ημερομηνία της ακρόασης κ.λπ. Ο διοικητικός υπάλληλος είναι εκπαιδευμένος στον χειρισμό του εξοπλισμού της βιντεοδιάσκεψης. Σε περίπτωση που προκύψει πρόβλημα, ο διοικητικός υπάλληλος μπορεί να επικοινωνήσει με τον τεχνικό του δικαστηρίου ώστε ο τελευταίος να είναι παρών την ημέρα της ακρόασης.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Απαιτούνται τεχνικές πληροφορίες για τη σύνδεση με τον εξοπλισμό του αιτούντος δικαστηρίου και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τον/την διερμηνέα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 06/05/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Διεξαγωγή αποδείξεων με τηλεδιάσκεψη - Σουηδία

1 Είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους; Εάν ναι, ποιες είναι οι σχετικές εθνικές διαδικασίες ή οι νόμοι που εφαρμόζονται;

Ναι, είναι δυνατή η διεξαγωγή αποδείξεων μέσω βιντεοδιάσκεψης, είτε με τη συμμετοχή δικαστηρίου στο αιτούν κράτος μέλος είτε απευθείας από δικαστήριο του εν λόγω κράτους μέλους.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του νόμου (2003:493) σχετικά με τον κανονισμό της ΕΕ για τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (στο εξής: κανονισμός για τη διεξαγωγή αποδείξεων), οι αποδείξεις διεξάγονται από τα περιφερειακά δικαστήρια (*tingsrätter*) και πρέπει να εφαρμόζονται οι κανόνες για τη διεξαγωγή αποδείξεων που περιέχονται στις ενότητες 8-11 του κεφαλαίου 35 του Κώδικα Δικονομίας (*rättegångsbalken*), εκτός αν ο κανονισμός προβλέπει κάτι διαφορετικό.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο κανονισμός για τη διεξαγωγή αποδείξεων, υπάρχουν διατάξεις σε άλλες πράξεις, για παράδειγμα στον νόμο (1946:816) για τη διεξαγωγή αποδείξεων για αλλοδαπό δικαστήριο.

2 Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να εξεταστούν μέσω βιντεοδιάσκεψης — για παράδειγμα, πρόκειται μόνο για μάρτυρες ή μπορούν να εξεταστούν και αυτοί τον τρόπο και άλλα πρόσωπα, όπως πραγματογνώμονες ή διάδικοι;

Η εξέταση των διαδικών μιας υπόθεσης μπορεί να γίνει μέσω βιντεοδιάσκεψης.

3 Ποιοι περιορισμοί, εφόσον υπάρχουν, διέπουν το είδος των αποδεικτικών μέσων που μπορούν να υποβληθούν με βιντεοδιάσκεψη;

Δεν έχουν επιβληθεί ιδιαίτεροι περιορισμοί.

4 Υπάρχουν περιορισμοί σχετικά με τον τόπο όπου πρέπει να εξεταστεί το πρόσωπο μέσω βιντεοδιάσκεψης — πρέπει, δηλαδή, να βρίσκεται σε δικαστήριο;

Η διεξαγωγή αποδείξεων διενεργείται από τα περιφερειακά δικαστήρια. Κατά τα λοιπά, δεν έχουν επιβληθεί ιδιαίτεροι περιορισμοί.

5 Επιτρέπεται η καταγραφή των ακροάσεων μέσω βιντεοδιάσκεψης και, εάν ναι, είναι διαθέσιμη η δυνατότητα;

Ναι, επιτρέπεται και υπάρχει διαθέσιμος εξοπλισμός.

6 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση: α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

α) Η ακρόαση πρέπει να πραγματοποιείται στη σουηδική γλώσσα, αλλά το δικαστήριο μπορεί να διορίσει διερμηνέα.

β) Αυτό εξαρτάται από τους κανόνες του αιτούντος κράτους.

7 Εάν απαιτούνται διερμηνείς, ποιος είναι υπεύθυνος για την εξεύρεσή τους και πού πρέπει να βρίσκονται α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

α) Αν η εξέταση διενεργείται στη Σουηδία, η απόφαση για τη συμμετοχή και τον τρόπο συμμετοχής διερμηνέων εναπόκειται στο σουηδικό δικαστήριο.

β) Το αιτούν δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήσεως, να επικουρείται από τις κρατικές υπηρεσίες, που είναι το κεντρικό όργανο στο πλαίσιο του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων, για την εξεύρεση διερμηνέα, εφόσον είναι απαραίτητο. Οι κρατικές υπηρεσίες και το αιτούν δικαστήριο μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο διερμηνέας θα συμμετάσχει στην εξέταση. (Άρθρο 20 παράγραφος 2 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων).

8 Ποια διαδικασία διέπει τις λεπτομέρειες της ακρόασης και την ενημέρωση του προς εξέταση προσώπου σχετικά με τον χρόνο και τον τόπο αυτής α) όταν διαβιβάζονται παραγγελίες βάσει των άρθρων 12 έως 14 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων· και β) όταν διεξάγονται αποδείξεις απευθείας βάσει των άρθρων 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων; Και στις δύο περιπτώσεις, μετά από ποιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να προσδιοριστεί η ακρόαση, ώστε να μπορεί το πρόσωπο που θα εξεταστεί να ενημερωθεί καταλλήλως;

α) Το δικαστήριο εκτέλεσεως κλητεύει το πρόσωπο που πρόκειται να εξεταστεί. Στην κλήτευση αναγράφεται ο χρόνος και ο τόπος της εξέτασης. Δεν υπάρχει νομική απαίτηση σχετικά με το χρονικό διάστημα που πρέπει να προβλέπεται κατά τον καθορισμό της ημερομηνίας της εξέτασης, αλλά το πρόσωπο που κλητεύεται πρέπει να διαθέτει επαρκή χρόνο (τη λεγόμενη «εύλογη προθεσμία») για να συμμορφωθεί με την κλήτευση.

β) Αυτό εξαρτάται από τους κανόνες του αιτούντος κράτους.

9 Τι κόστος συνεπάγεται η χρήση βιντεοδιάσκεψης και πώς πρέπει να καταβληθεί;

Αν το ζητήσει το σουηδικό δικαστήριο, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να καλύψει τις δαπάνες για τους πραγματογνώμονες και τους διερμηνείς, τις δαπάνες που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της αίτησης για εκτέλεση σύμφωνα με ειδική διαδικασία, καθώς και τις δαπάνες τεχνολογίας επικοινωνιών, όπως η βιντεοδιάσκεψη και η τηλεδιάσκεψη (πρβλ. άρθρο 22 παράγραφος 2 και άρθρο 12 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων).

10 Ποιες απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν, εξασφαλίζουν ότι το πρόσωπο που εξετάζεται απευθείας από το αιτούν δικαστήριο έχει ενημερωθεί ότι η διεξαγωγή των αποδείξεων θα πραγματοποιηθεί σε εθελοντική βάση;

Το αιτούν δικαστήριο είναι αρμόδιο να ενημερώσει το οικείο πρόσωπο ότι η διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων διενεργείται σε εθελοντική βάση.

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται για την εξακρίβωση της ταυτότητας του προς εξέταση προσώπου;

Από αυτήν την άποψη, δεν υπάρχει ειδικά ρυθμιζόμενη διαδικασία για την επαλήθευση της ταυτότητας.

12 Ποιες απαιτήσεις ορκοδοσίας ισχύουν και ποιες πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο όταν απαιτείται ορκοδοσία κατά την απευθείας διεξαγωγή αποδείξεων σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 του κανονισμού για τη διεξαγωγή αποδείξεων;

Σε γενικές γραμμές, εφαρμόζονται οι εθνικοί κανόνες σχετικά με την ορκοδοσία και δεν έχουν οριστεί ειδικοί όροι ή απαιτήσεις στοιχείων για την εφαρμογή του άρθρου 19.

13 Πώς διασφαλίζεται ότι υπάρχει υπεύθυνος επικοινωνίας στον τόπο της βιντεοδιάσκεψης με τον οποίο μπορεί να επικοινωνήσει το αιτούν δικαστήριο, καθώς και πρόσωπο διαθέσιμο κατά την ημέρα της ακρόασης για τον χειρισμό των εγκαταστάσεων βιντεοδιάσκεψης και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων;

Σε όλα τα δικαστήρια υπάρχει προσωπικό που είναι σε θέση να χειριστεί τον εξοπλισμό βιντεοδιάσκεψης.

14 Ποιες, ενδεχομένως, συμπληρωματικές πληροφορίες απαιτούνται από το αιτούν δικαστήριο;

Κανονικά, δεν απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία.

Τελευταία επικαιροποίηση: 18/09/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.